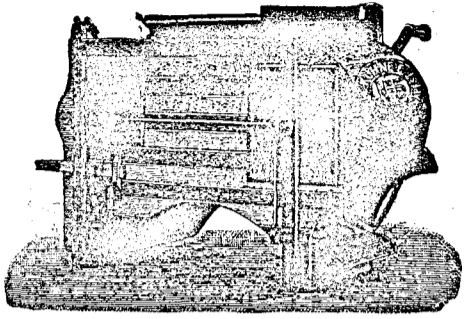

ERDÉLYI GAZDA

XLII. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1910. Julius 24.

30. SZÁM.

„KÜHNE“

mezőgazdasági
gépgyár r. t.

Mosonban

elsőrendű kivitelben szállít: Rostákat és konkolyozókat,

Osborne tárcsásboronákat,

ekéket és tömörítőket,

hirneves sorvetőgépeket,

borsajtókat, tejjgazdasági eszközöket

stb., stb.

2012

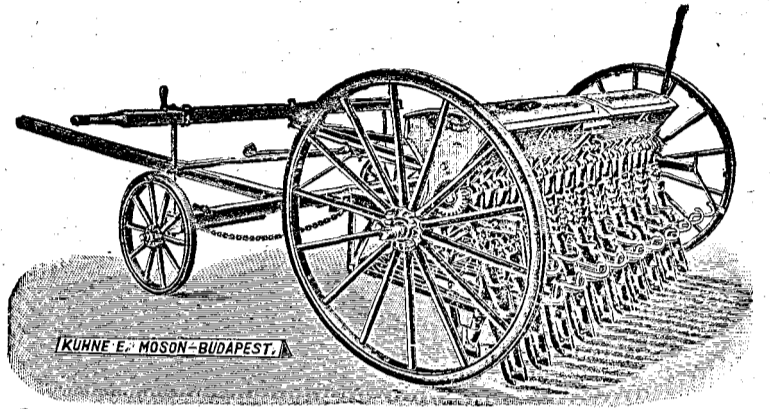
! Kérjünk árjegyzéket!

Főraktár:

Fiókok:

Budapest, VI., Váci-körút 57a.

Debrecen és Temesvár.

Székely Gazdák Szövetkezeté-nél, Marosvásárhelyt

kedvező fizetési feltételekkel legjutányosabban vásárolt

gazdasági gépeket,

mindennemű gazdasági eszközöket és cikkeket.

Értékesítünk gabonát, magvakat és gyapjút.

Kühne mosoni gépgyára és Mc. Cormick aratógépgyárának

kizárólagos képviselője.

2336

Báró Kemény József **Hungaria Gépgyár**
betéti társaság **DÉVA.**

2023

Gyárt és raktáron tart: Mindennemű mezőgazdasági talajmegművelő és feldolgozó gépeket. Benzin- és nyersolajmotoros cséplőkészletek minden nagyságban.

Mindennemű stabilmotorokat és gőzgépeket egy lóerőtől ötszázig. Villamosvilágítási és erőátviteli telepek tervezése, kastélyok, gazdaságok villamos- és acetylen világítási berendezése.

Daráló, őrle és fűrészmalmok tervezete és építése. — Vizvezetékek és kutak.

Különösen ajánlja modernül berendezett gyárát bármely szerkezetű gazdasági vagy egyéb gépek és autók javítására.

Különlegességei: Hűtőkamrák, jégkészítő telepek, tejjgazdaságok és sajtgyárak berendezése, tejjgazdasági berendezések és kamrák javítása. Authogén forrasztások.

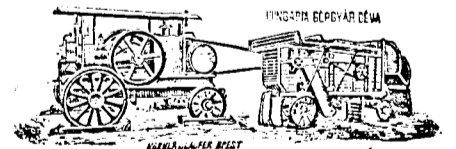
Automobil-garage.

Az amerikai „Milwaukee“ arató és talajmegművelő gépek erdélyrészi vezérképviselője

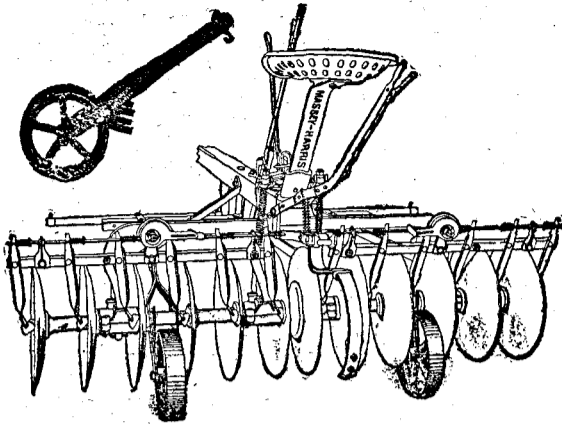
Olcso árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Pontos és szolid kiszolgálás.

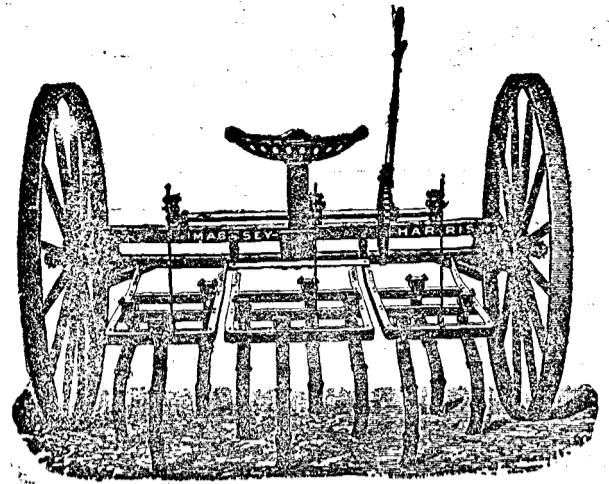

Massey-Harris Co. R. T. Fűkaszaló, aratógép és földmívelő eszközök gyára.

Tárczás-borona.

Toronto
Észak Amerika.
A világ legjobb gyártmányai.
Árjegyzéket kívánatra ingyen küld a
Massey-Harris Co. részvénytársaság

Cultivátor.

BUDAPEST, Alkotmány-utca 23. sz.

VEGYEN! VEGYEN!
Konverzionális Jelzálog-Sorsjegyet!
E sorsjegyek mindenikét kihúzzák a törlesztési húzáson és a nyereség húzásokon az a sorsjegy is tovább játszik, melyre előzőleg egy vagy több nyereség már esett. E sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióképen is letehetők. Legnagyobb főnyeresége:
egy millió korona.

Húzások: minden év február 25-én, ápril 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

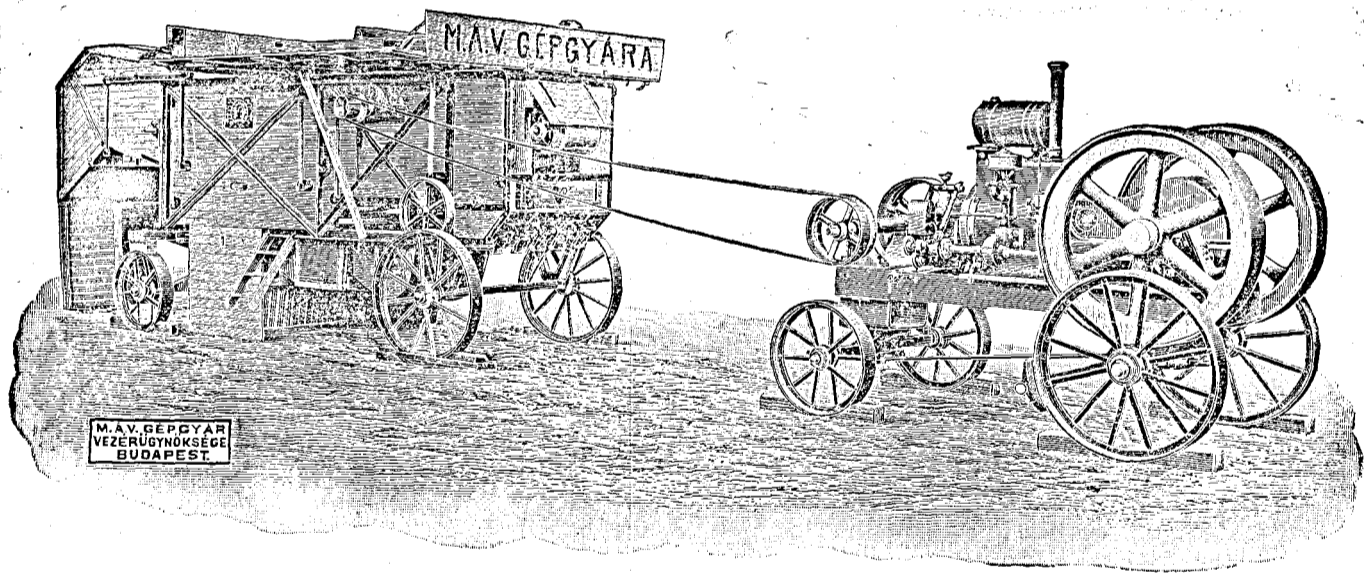
Részletre:
egy darab 15 havi részletfizetésnél havi 10 korona
egy darab 17 havi részletfizetésnél havi 9 korona
egy darab 20 havi részletfizetésnél havi 8 korona
egy darab 23 havi részletfizetésnél havi 7 korona
egy darab 28 havi részletfizetésnél havi 6 korona

vagy letétre 20 K foglaló lefizetése után legelőcsőbb kamatra
A nyereségek azonnal a vevőt illetik.
2004 Kapható a
Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank részvénytársaságnál
Mátyás király-tér 7 szám alatt.

Legújabb szerkezetű

BENZIN CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

tulszáryalnak minden más gyártmányt.

Nagy munkaképesség!

Gazdaságos üzem.

— Kívánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, BUDAPEST.

2021

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket, szerzek konvertálok más intézeti terheket, rendbeszedem egy-uttal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotot, kagyors és költséget kímélő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadékuik alkalmas, a főzsdéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolandó

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket. A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál” ki-fizettetnek

A legmegbízhatóbban közvetítem: magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiük adás-vételi ügyleteit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség
GOMBOS BENO Kolozsvár, Feren: József-ut 7.
A „Nagyszebeni Földhitelintézet” kizárólagos ügynöksége.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.“ TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

KÉRJÜK A FÉLÉVI

ELŐFIZETÉSEK

BEKÜLDÉSÉT !!

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Kolozsvármegye főispánja a kiscgazdakért.	371
A buza nemesítése. <i>Gáspár József</i> VII.	371
Védekezés a vértetű ellen.	373
Irodalmi szemle.	373
Kiseb szakközlemények.	373
Egyleti élet.	375
Kormányintézkedések.	375
Vegyes közlemények.	375
Hirdetések.	

Kolozsvármegye főispánja a kiscgazdakért.

Esterházy Kálmán gróf, Kolozsvármegye közszeretben álló főispánja a következő kizíratot intézte a vármegye főszolgabírói hivatalaihoz:

»Egy éve lesz, hogy a m. kir. földmivelésügyi Miniszter ur kiterjesztette vármegyénkire is a Marosvásárhelyt székelő erdélyrészi miniszteri gazdasági segítő aktió működését. Tudomásom szerint ezen egy év alatt is Tek. Cimed, az Erdélyi Gazdasági Egylet kolozsmegyei szakosztálya és a nevezett kirendeltség sikeres összhangzó együtt működése révén máris oly sok, a kisbirtokosságra hasznos intézmény létesült, hogy a jövőbeli folytatólagos falusi népsegítő akciónak keretei, irányai vármegyénk majd minden vidékén ki vannak jelölve.

Magam is szívesen hordván kormányzatomra bízott vármegyém kiscgazdaközönségének mindennemű haladását, szívesen leszek minden tényezőnek segítségére. Épen ezen okból kérem tek. Cimedet, hogy ezen fontos és hasznos állami tevékenységtől ezután se vonja meg hazafias támogatását, A különböző célok elérésére kitűnően fontos vármegyénk alispánja beköszöntő szövegének az a pontja, hogy »a falusi nép érdekében szükséges a vidéken élő intelligencia vállvetett közös munkásságának megnyerése«. Azóta e téren is sok történt, de nem mindenütt. Megnyerendő

tehát a falusi és vidéki értelmiség minden tagja a körülöttük élő népezrek érdekében, s ez társadalmi intézmények' utján lehetséges legjobban.

Folytatólagosan megalakítandók tehát a falusi magyar gazdakörök és különböző szövetkezetek is, ha a helyi viszonyok úgy kívánják, illetőleg régebbi jogos érdekeket nem sértenek. Minden ilyen falusi társadalmi intézmény létesítésénél igénybe veendő a kirendeltségi megbízott, illetve a szakosztály.

Vármegyénk gazdáinak is legelső foglalkozása lévén az állattenyésztés; igen fontos hatósági tevékenység az, hogy a legelőhiányban szenvedő községeket az 1908. XLIII. t.c. intézkedései révén államsegélyes közlegelővásárlásra buzdítjuk, illetve azt előmozdítjuk, — a lehető legnagyobb körültekintéssel.

Sok községi és közbirtokossági legelő elhanyagolt állapota miatt nem bírja el a megfelelő állatlétszámot; itt ugyancsak a fenti törvény alapján kérhetik a községek a miniszteri kirendeltség szellemi és anyagi támogatását, sőt erre az 1894. XII. t.c. (mezőrendőri törvény) alapján erélyesebben is buzdíthatók. S itt kérem, hogy a legrosszabb állapotú legelőjü községek mihamarabb jelentkezzenek az állami támogatásért.

Sok községben nincs elegendő apaállat, — pedig ilyenek beszerzésére is nyújt hatóságos segílyt az állam; máshol pedig a tenyészállatok eltartása kifogásolható; itt községi tartás szorgalmazandó, — ezen célból községi bikaistállók építésére szintén kérhető a kirendeltség segílye. Vármegyénk szarvasmarha állománya is fogyóban van, mert a kisember eladja növendék állatát, — arra alkalmas vidéken lehetne szerezni egy-egy gazdakör felügyelete alatt *járási közös üszőlegelőket*.

Célszerű lenne, ha tek. Cimed a járásban levő gazdaköröket évenként legalább egyszer, — egy gyűlés alkalmával felkeresné, s azok működését bölcs tanácsaival irányítaná s a kirendeltség működésére felhívna.

Ezek a főbb teendőik, de sok ága, irányja van még a hatósági falusi tevékenységnek, azonban nem szabad sablon után indulni, hanem mindenütt a falusi gazdálkodás olyan

mozzanatára figyelni, ahol a hatósági közbelépés és állami támogatás a legszükségesebb s leghathatósabb. Lehet az a gyümölcstermelés baromfitenyésztés, méhészet, szőlőművelés, zölségtermelés stb. stb. terén, de ne feledjük, hogy mihelyt a kiscgazdákat valamelyes hasznos termelési ágba bevezettük, — gondoskodnunk kell a szövetkezeti uton való értékesítésről is.

Nagyon örvendenék, ha ezen soraim a közügy érdekében megtennék hatásukat, s ha igen, úgy arra kérem, engem augusztus hó végeig tájékoztatni, hogy járása területén az állami gazdasági tevékenység mily lépéseket tett eddig; s hogy az egész járásban, illetőleg támogatásra szoruló községekben mik a gazdasági bajok s melyek lennének a teendőik?

Azért, hogy a gazdasági év befejeztével a miniszteri kirendeltséggel és az E. G. E. kolozsmegyei szakosztályával karöltve mindnyájan hazafias buzgalommal s kitartással, új erővel, új irányokban segíthessük elő földmivelő népünk gazdasági és társadalmi boldogulását!

Kolozsvár, 1910. július hó 19-én.

Gr. Esterházy Kálmán s. k.
főispán.

Örömmel közöljük a fenti főispáni hivatalos kizíratot — nemcsak mert hangjánál fogva is kiemelkedik a hivatalos akták színvonaláról — de azért is, hogy jól eső érzéssel konstátálhassuk, hogy Kolozsvármegye közigazgatásában rendszeressé válván a *közigazgatási tevékenység* is: bizunk annak fejlődésében, amikor a főispán ilyen eszmegazdag s tetterős programmal áll annak élére.

A buza nemesítése.

Irta: *Gáspár József*.

VII.

Mütrágyákkal külön-külön és kombinálva is többször tettem kísérletet, melynek célja volt egyfelől, hogy azok alkalmazását a tanulók előtt bemutassam, másfelől pedig, hogy a talajnak a mütrágyák iránti igényeiről tájékozódjam. A fél és egy kat. holdon végzett mütrágyázási kísérletek legtöbbször annyiban eredménnyel jártak, hogy úgy külön-külön,

Az összes **Aratási és Cséplési szükségleteinket**

legmegbízhatóbban és legelőnyösebben

A

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNÉL

BUDAPEST, V., Alkotmány-u. 31.

SZEREZHETJÜK BE!

Most megjelent „Aratási és Cséplési anyagok“ árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

mint kombinálva, a parcellák termésénél valamelyes terméstebblet volt megállapítható, de ez a többlet sohasem volt akkora, hogy a műtrágya árát és a trágyázással felmerült költségeket fedezni bírta volna, miért is a műtrágyákkal csak a kísérletezés körében maradtam.

A műtrágyák hatástalanságának az okára könnyen rámutathatunk: minden évben a 7-es forgó egy táblája istállótrágyázásban, egy táblája pedig kompost (keverék) trágyázásban, részesült. A kompostnak tulnyomó részét emberi ürülék és a vágóhidról kikerülő állati vér képezte. Tehát minden 7 évben egy tábla kétszer kapott trágyát, mellyel minden elvont tápanyag potolható volt. Ehez járult még az is, hogy a nemesítés ideje alatt a Maros kétszer a patak pedig háromszor árasztotta el a dűlőt s így ezen az uton is részesült az elvont tápanyagok visszapotlásában.

Talaj, éghajlat.

A röviden leírt nemesítésről teljes képet adandó, szükségét látom vázolni azt is, hogy minő talajon hajtottam végre a kísérletet, és hogy milyen volt az időjárás.

A dűlő közvetlen a Maros partján terül el, egy kis részben a Gyógy patakának hordaléka, a talaj tulnyomó része: jó minőségű vályog, körül-belül egyharmad része: könnyű homok, s egy jelentékeny kis része, mely a patak hordaléka: kavics altalajjal bíró agyag. A vályogon a lóhere és lucerna jól diszlik, a homokon és agyagon csak egy kaszálást ad. A dűlőből, mely 200 kat. holdat tesz, 140 kat. hold 7-es forgóra van beosztva, tehát egy-egy tábla 20-20 kat. hold, ezen a 7-es forgó természetelt a buza a „vetésforgó“ címen jelzett váltakozással.

Az időjárás általában száraz jellegű s minthogy a dűlő a Maros nyílt völgyében fekszik a legtöbbször: szeles, mely miatt a gyümölcs termesztésére minden kísérletezés megheiusult, jól lehet beljebb a hegyek között, alig 2 kilométer távolságra, az erdélyi részek legszebben színezett és legzamatosabb gyümölcse terem. A tavasz és nyár a legtöbbször száraz, a téli csapadék sem kielégítő mindig, ez azonban a buza termesztését mitsem befolyásolta, mivel a buzavetések a nemesítés egész ideje alatt a szárazság miatt egy évben sem szenvedtek, sőt ellenkezőleg a jobb minőségű és a nagyobb termések mindannyiszor a szárazabb évekre estek.

Hogy a szárazság nem járt károsítással, annak okát a dűlő fekvésében találjuk fel. Az egész dűlő ugyanis, mint előbb említettem, a Maros folyó és a Gyógy patakának árterében fekszik, melynek következtében a legtöbb helyen már 2 méter mélyre víz található;

az altalaj tehát vízzel telített, melyből hajcsövesség útján a legszárazabb évben is felhalálja a buza azt a nedvességet, mely szükségleteinek fedezésére elegendő.

Amig azonban a Maros közelsége: egy felől a vízszükséglet állandó fedezésével, kizárva az aszályt — a szárazságot — az elemi csapások sorából, igen kedvező helyzetet teremtett a buza termesztésére: másfelől viszont ezt majdnem teljesen ellensúlyozó, állandó károsítással fenyegetett, mivel a tavasz végén és a nyár elején beállani szokott esőzések alatt, a víz és levegő hőmérséklete között támadt különbség folytán, gyakori s majdnem délig tartó ködös napokat hozott magával, melyeknek állandó kísérője volt: a rozsda és a szorultszeműség.

A köd és rozsda miatt a buza termesztése bizonytalanná vált s felmerült az a kérdés, hogy a buza termesztése a kérdéses dűlön beszüntetessék s helyét a Maros mentének légbiztosabb terménye a tengeri foglalja el. Ez volt a közvetlen oka a nemesítés megindításának.

A többször említett korai vetésnek is főleg az volt a célja, hogy a Medárd napja táján (junius hó 8.) fellepni szokott esős időjáráshoz kapcsolódó ködös időre, a buza anyyira haladjon fejlődésében, a levelek nagy víztartalmukból veszítve, bizonyos keményedést érjenek el, hogy azokon a ködös, esős időben bőven szaporodó és terjedő rozsda gombák kevés táplálékot találva, nagyobb mérvben el ne szaporodhassanak, amint az tényleg a nemesítés alatt be is igazolódott.

A Maros közelsége ugyan az elemi csapások egyikétől az aszálytól, mentesítette a nemesítést, de azért jutott elég az elemi csapásokból: a nemesítés folyamán egyszer a Maros, kétszer a patak áradása és kétszer a jégverés okoztak 25-50%-os károsítást, úgy, hogy az egész idő alatt átlagban minden ne gyedik évre esett egy-egy elemi csapás.

Az eredmény.

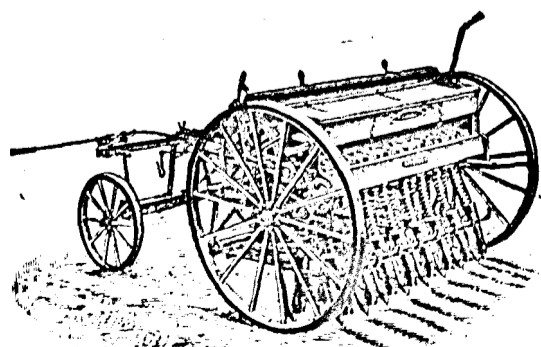
A nemesítés egész ideje alatt a termést évről-évre pontosan lemászáltattam, ennek alapján történt a termés átlagok kiszámítása. A minőségi súlyt (hektóliter súly) a cséplés alkalmával állapítottam meg, a pontosan kimért és zsákba töltött 100 liter magnak többszöri lemérése után vont átlagból; a 100 liter kimérésére a hitelesített 50 literes űrmértéket használtam, megtöltése alkalmával a lapátnak az űrmértékhez érni avagy megtöltés után az űrmértéket megrázni, vagy lábbal, lapáttal érinteni nem volt szabad, a mérték feletti halmozódást pedig lassan — riszálva — mind annyiszor színültig ütöttem le.

A 19. év alatt elért termésátlagokat s azok hektóliter súlyát a következő táblázat tünteti fel:

Sorszám.	Év	Átlagtermés	Egy hl. mag-	Jegyzet
		k. holdankint métermázsza	nak súlya kgr.	
1	1891	6.80	66	Rozsda támadta meg.
2	1892	4.29	75	Jégverte, kár 25%.
3	1893	3.60	76	Patak előntötte, kár 50%.
4	1894	6.29	78	Maros elaraszította. kár 25%.
5	1895	9.09	79	
6	1896	10.87	78	
7	1897	7.31	79	
8	1898	9.40	80	
9	1899	17.00	80	
10	1900	10.80	82	
11	1901	7.70	79.5	Patak előntötte, kár 25%.
12	1902	9.90	80	
13	1903	10.20	79.5	
14	1904	17.80	83.3	A háromszor osztályozott vetőmag hektól. súlya 85.5 kg.
15	1905	10.13	82.3	
16	1906	14.48	82.5	Megdült az egész termés.
17	1907	7.16	82	Jégverte, kár 50%.
18	1908	9.53	80	
19	1909	12.46	82.75	
19 évi átlag:		9.75	80	

E táblázat a termésnek, úgy mennyiségi- leg, mint minőségileg, a kiindulási években fokozatos emelkedését, a későbbi években pedig, hullám szerű változásait mutatja. A mennyiség hullámzására befolyással volt elsősorban a sok elemi csapás, mely a nemesítés alatt ötször sujtotta a termést; másodsorban az a körülmény, hogy a dűlőnek vagy három táblája, mely, mint természetes növedék (Maros hagyás, iszapolás) kevéssel a nemesítés megkezdése előtt vétetett mivelés alá, sósány és igen laza homokból alkottatott, úgy hogy termése az adható leg- erősebb trágyázással sem volt 9-10 méter- mázsánál magasabbra felemelhető; harmad- sorban pedig az időjárás, mely mint minden terménynek, úgy a buzának is, évről-évre változtatni szokta a termés mennyiségét. Te- kintetbe véve az imént elősorolt akadályokat: a buza nemesítésének a bőtermőképesség fejlesztésére irányuló törekvés határozott sikeréről be- szélhetünk, melyet az 1904. évben elért: 17.80 q. átlag termés a bizonyító erő teljességével igazol, szemben a kiindulási évek 3-6 q. termés- átlagával.

A termés átlagokat és a minőséget fel- tüntető táblázatból látjuk azt is: hogy a ter- més minősége 1897. évben, tehát a nemesítés 7-ik ézében a 79 kg-t (hektóliter súly) elérte, s azután, kisebb-nagyobb hullámzások történtek ugyan, de azon alul egy évben sem szállott, ami a

Szab., „Rekord II.“ sorvetőgép

A losonci gazdasági gépgyár gyártmánya.

Sorba vet — sorba trágyáz!

Allamgépgyári legújabb szerkezetű gőzcséplőkészletek, benzimotorok, resicai acélekék, Kalmár-féle rosták és egyéb talajmivelő eszközök.

Kívánatra szivesen küldünk árjegyzéket.

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
V., Budapest, Váci-körut 32. szám.

minőségi jelleg állandóságát s egyben a nemesítésnek ebben az irányban elért sikerét és azt jelenti, hogy a búzának a rozsda és a megdölessel szemben ellentálló képessége, mely a nemesítés egyik céljával tüzetett ki, már a nemesítés 7-ik évében teljes mértékben kifejlődésre jutott.
(Folyt. köv.)

Védekezés a vértetű ellen.

A vértetű kötelező irtását a m. kir. földmivéltügyi miniszternek 1899. évi 9689. számú rendelete írja elő, amelynek értelmében a tulajdonos köteles a vértetű fellépéséről az előjárásnak azonnal jelentést tenni, amely a helyszíni szakszemle után az irtást hivatalból rendeli el.

Ha a vértetű valamely fát már nagyon belepert, úgy hogy az tele van sebekkel s száradásnak indult, a fát minden habozás nélkül vágjuk ki és tüzeljük fel. A kivágatásnak legjobb ideje a téli időszak. A kevésbé fertőzött fákat oly módon szabadítjuk meg ezen veszedelmes ellenségtől, ha a tél folyamán, de legkésőbb március elejéig fa- vagy kőszénkátránnyal az összes vértetűsebeket bekenjük. A kátrányt azonban előbb néhány órán át valami nyitott cserépedényben nyílt tűzön főzzük, miáltal azt érzük el, hogy a fára alkalmatlan, ártalmas alkotórészei eltávolodnak, másrészt pedig sűrűbbé és tapadósabbá lesz. A sebek bekenése alaposan és kellő gondtal történjék. Ha egyes ágakat a vértetű nagyon ellepett, legjobb ezeket levágni és elégetni. Általában állandó gondunkat képezze, hogy az almafákon — mert főleg ezeket pusztítja a vértetű — nyílt sebek ne maradjanak, hanem ezeket kátránnyal bekenjük. A kátránnyal bevont sebhelyeken a vértetű esetleges kiújulását a fehér szembetűnő toltok azonnal elárulják. Ilyenkor a bekenést megismételjük.

Ha a későbbi irtáskor a kátrány alkalmazása akadályokba ütköznék, tavasszal és nyáron az öt-hat rész állott vízzel felhígított petroleum-emulzióval való permetezést is alkalmazhatjuk. A petroleum-emulzió úgy készül, hogy 10 deka mosószappant felaprítunk és egy liter esővizben felforraltjuk; majd két liter petroleumat keverünk hozzá. Az összekeverésre — minthogy fenti anyagok nehezen keverednek — legjobb üvegházi kézi szivattyút használni, amellyel az összeöntött anyagot 15—20-szor felszivattyúzzuk és az edénybe visszafecskendezzük. A sűrű tejszerű anyag a petroleum-emulzió. A permetezés előtt a fák alját töltögezzük fel, hogy a folyadék a fák gyökerére ne szivárogon le. Permetezés után a földet ismét széttergethetjük.

Ha a fa magányosan áll, vagy gyérkoronájú, a vértetű a gyökerekre is bevándorolhat. Ilyen esetekben a fa gyökérzetét jó mélyen hinyitjuk, ameddig csak vértetű sebek mutatkoznak. A sebeket ugyancsak kátránnyal be-

kenjük, majd 3—4 ujjnyi vastag rétegben dohányporral behintjük és a földet régi helyére visszahuzzuk.

Miután a vértetű nagyon szereti a fattyuhajtásokat, ezeket szorgalmasan vágjuk le a fákról. Hogy pedig a vértetű mesterségesen ne terjesszük tovább, vértetves fákról sohaszedjük oltógalyakat, ha pedig ilyeneket idegen helyről szerzünk be, mindig óvatosak legyünk s előbb alaposan vizsgáljuk meg azokat.

IRODALMI SZEMLE.

Könyvismertetés. A m. kir. földmivéltügyi miniszter fennhatósága alatt álló országos m. kir. növénytermelési kísérleti állomás (Magyaróvár) kiadványai sorában legújabban megjelent az 5-ik füzet *»A sörárpa értékbírálata«* (Bonitálása) címmel, a melyben az állomás egyik vegyész, Herke Sándor az állomás 1904—1908. évi vizsgálatai alapján ismerteti a sörárpanak minőségét megállapító tulajdonságokat, azok meghatározására szolgáló módokat, valamint azt is, hogy mely tulajdonságok mily értékben szerepelnek az egyes árpa bonitálási eljárásoknál, amelyeknek célja sörárpa használati vagyis sörgyártási értékét megállapítani. Ezzel kapcsolatosan a kiadvány ismerteti ama okokat is, amelyek szükségessé teszik, hogy a gazda manapság már az eladó sörárpa minőségére többet adjon, mint eddig és ez okok között a legelső az, hogy a föllemelt német vámtarifa miatt már nem helyezhető el sörárpanak a régi módi szerint rosszul kitisztított vagy nagyon letoklyászolt, vagy egyéb, a kiadványban részletesen felsorolt hibákat mutató árpa.

A kiadványban foglaltak tehát nagyon időszerűek most, amikor már a sörárpanak használati értékét nem az árpa hektóliter sulya és színe szerint itélik meg a sörgyárosok, hanem egészen más tulajdonságok és hogy mily módon vétetnek ezek az értékelésnél figyelembe, azt a legkevesebb magyar gazda tudja. Saját érdeke a kazdának, tehát, hogy mindezekről alapos tájékozást szerezzen e kiadvány nyomán, a melyet az országos m. kir. növénytermelési kísérleti állomás (Magyaróvár) bárkinek, a ki ez iránt megkeresi, díjtalanul megküld.

A magyar bor értékesítése címen figyelemre méltó könyv jelent meg legutóbb *Liptai Albert*, a *»Borászati Lapok«* társszerkesztőjének tollából. Ebben a könyvben kimutatja a szerző, hogy a bor mérsékelt fogyasztása ellen ma már a világ legelső orvos- és vegyészszakteintéelyeinek tanulmányai után — nem igen lehet kifogása senkinek; nálunk pedig mint bortermelő országban a borfogyasztás fellakolása és népszerűsítése fontos nemzetgazdasági szociális kérdés, mert félmillió gazdának, egymillió munkásnak és a bor értékesítése körül 1/3 millió kereskedőnek, vendéglősnek és közvetítőnek ad kenyeret a szőlő, tehát az ország lakosságának 1/10-ed részének keresetforrása.

A könyv különösen a nálunk erősen lábra kapott pálinkafogyasztás ellen küzd, mert sajnos, pálinkafogyasztás terén az összes európai nemzetek között a második helyen állunk.

Tárgyalja továbbá a földmivéltügyi minisztérium és a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete által a borértékesítés érdeké-

ben tett intézkedéseket, javaslatot tesz egy országos jellegű borértékesítő vállalat; egy országos borpince, városközi borpincék és borházak létesítése iránt is, majd külön fejezetben ismerteti már létező és jól prosperáló borértékesítő szervezeteinket.

Sok tanulságos dolgot talál a könyvben a nagyközönség, az ára 3 korona, bérmentes küldéssel, kapható a szerzőnél Budapest, IX. ker., Köztelek).

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ A cseresnye kukaczat, ha egyszer befészkelődött, bajos lesz teljesen kiirtani gyümölcsöseinkből. A termelő ne is törje fejét ezen problémán, hanem igyekezzék a bajnak nyilvánulását megakadályozni, mert ha ezt nem teszi, akkor a legszebben sikerült cseresnyét is megutálja a fogyasztó és nem kér belőle, a kereskedő pedig csak potom áron veszi meg. Egy német termelő a következő okos tanácsot adja: 1. Forgassuk meg a fa tányjérját a koronavitette kertületig többször és mélyen. 2. *A tulérés előtt* szedjük le az összes cseresnyét az utolsó szemig, nehogy a kukacz a cseresnyéből a földre potyoghasson; minden földre hullott cseresnye pedig azonnal, esetleg baromfi által felszedendő. A földtányér fenti terjedelemben, nem oltott pormésszel teljesen befedendő, mely mérszréteg hadd maradjon ott cseresnyeszűret után is még. (Kisérlet volna teendő kaint és Thomas -salakkal.) A cseresnyelég (Spilographa Rhagoletis cerasi) — mely petéit a gyümölcsbe rakja — álcája nem a korai, de a meleg fekvésű, késői fajtáknál jelenkezik. A napos fekvésű helyeken ezért korai fajtákat kell ültetnünk, régi, ott található fákat korai fajtákkal kell beoltanunk, akkor több cseresnyét szedhetünk és még oly időben, amikor a sárgafejű, fekete, fényes cseresnyelég nagyobb tömegben nem szárnyal. A késői fajtákat hűvösebb helyre ültessük, ahol különösen hűvösebb, nyirkosabb nyarakon a kukacz nem tesz kárt. Ha száraz, meleg az időjárás szedéskor, amikor sok az apró cseresnyelég a levegőben, akkor minden erőmegfeszítéssel azonnal szedjük le a gyümölcsöt utolsó szemig teljes kiérés előtt, amikor csomagolásra legalkalmasabb. Itt minden óra fontos.

+ Peronoszpóra és a szőlőfajok. Többen észrevették már, hogy a zöld szilváni szőlő a peronoszporának igen jól ellenáll.

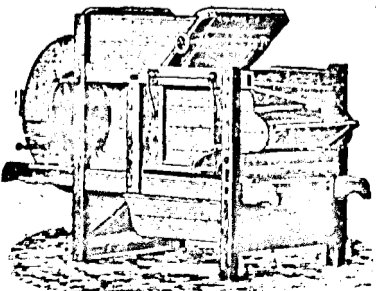
Egy szőlőben, melyben mindenféle fajta keverten van ültetve, egyedül a zöld szilváni mentes a peronoszporától, mely az összes többi szőlőfajta leveleit ugyancsak ellepte. A legutóbbi években is lejobban ellenállott a szilváni, bárha a betegségét még sem kerülte el.

A szilvánin kívül a peronoszporának ellenáll még a fehér burgundi, a trauni és rullandi, kevésbé szenved az alatt a rizling és a chasselas.

Erősen meglepi a peronoszpóra a sárga muskotály, az ortliebit, legjobban azonban a veltelinieket, különösen pedig a czirfandit.

A kék szőlők közül legkevésbé a portugizi, a kék burgundi, a blau frank'sch, legjobban a molnárszőlő és a Szentlőrincz-szőlő. A különböző szőlőfajtaknak a peronoszpóra ellen való viselkedése igen figyelemre méltó, s új szőlő létesítésénél ezek a tapasztalatok tekintetbe veendőek.

+ Nagy és sok ribizke nyérése végett

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek

az „Európa“-szerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő **„EREDETI KALMÁR-ROSTÁK“** Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

ERDÉLYRESZI VEZÉRKÉPVISELET SZÉKELY GAZDÁK SZÖVETKEZETE
Marosvásárhely, Székelyudvarhely és Sepsiszentgyörgy.

tanácsos mindig fiatal hajtásokat nevelni, mert a ribizke-bokor korának növekvésével hanyatló termőképessége és a gyümölcs nagysága. Általában mondható, hogy legszebb a termése a 3—7 éves bokroknak, melyeket dugványozás által mindig fáradság nélkül újíthatunk. Idősebb töveknél is lehetséges az újítás, ha helyesen eszközöljük a visszavágást és ebben az esetben is még elég szép termésre számíthatunk különösen, ha időnként jó hig trágyalével öntözgetjük, míg növekvő félben vannak.

— **A baromfiól tisztántartása.** Hogy valamely ól tisztán tartathassék, okvetlen szükséges, hogy abba a kezelő könnyen beférhesen és szabadon mozoghasson, mert különben nem végezheti azon munkálatait, melyek a tyukok gondozásához szükségeltetnek. Ha tisztán tartjuk ólainkat, akkor a tyukjaink nem fognak szenvedni a tetvektől, kivált szabad járás mellett. Fődolog, hogy az ól úgy legyen szerkesztve, hogy annak belsejét a nap kisűthesse. Az ilyen ólban, ha tisztán is van kezelve, nincs féreg.

— **A baromfiak férgzeit** sokféle módon lehet kipusztítani, melyek közül egy német szaklap nem tartja utolsóknak az ürömmel való kipusztítást sem. Az ürömet meg kell főzni és ezen lével betecskendezni az egész baromfiólat. Az állatokból meg oly módon «ürömlük» ki a férgeket, hogy az ürömet megszántjuk, porrá törjük és ezen porral behintjük az állatok tollait.

— **Kell-e a hizómarhát nyírni?** Sok helyütt általános szokás a hizóba beállított marhák nyírása, mások ellenben minden indokolás nélkül elítélik e szokást. Sok vita folyt már e kérdésben. Végleg eldöntve a kérdés azonban máig sincs s gyakran merül föl kérdés ezirányban ma is a hizáló gazdák között. *Du Rueff* professzor e kérdésben egy belga szaklapon egész tanulmányt tett közzé s az érvek és a kísérletek során levont megfigyelések adatainak egész sorozatával igyekezik kimutatni, hogy a hizómarhák nyírása nagyon helyes és hasznos dolog. Németországban, Breslauban, ugyancsak folytak e kérdés eldöntésére nézve kísérletek s ezekből az tűnt ki, hogy a hizóokrók a nyírás után következő 4 hét alatt naponta 2 kg. mot gyarapodtak darabonként, holott a meg nem nyírottak ugyanazon etetés és tápanyagmennyiség mellett csak 1.5 kgr. mot szaporodtak. Négy hét után azonban a súlygyarapodás már egyenlő lett mindkét csoportnál. Valószínű, hogy a lenyírt hizóállat étvágya a nyírás után fokozódik, mert könnyebbnek és frissültebbnek érzi testét. Gazdáink nagy száma azonban nem szívesen alkalmazza a nyírást attól féltve, hogy így az állatok meghűlhetnek és bőrbetegségeknek lehetnek kitéve, holott ez soh'sem észleltetett, míg ellenben a nyírás hasznát ime most már számszerű adatok is igazsolják.

N. D

— **Ragya a paradicsomban.** Ez a betegség (a peronoszpora) nemcsak a szőlőt, de más növényeinket, a krumplit és paradicsomot is megtámadta s ezek levele és szára is épen úgy telve lesz apró rozsdafoltokkal, mint a szőlő. Itt a védekezésünk ellene szintén permetezésből áll, csak hogy nem szabad olyan erős levet készítenünk, mert ez leégetné a növények leveleit. Ha paradicsomot akarunk permetezni, úgy 300 liter vízre csak 400 gramm (40 deka) kékkövet s ugyanannyi oltott meszet veszünk. Ezzel a lével permetezzük meg a ragyás töveket. Az ilyen permetezett paradicsom mielőtt a konyhán használatra kerül, gondosan megmosandó. A paradicsom megragyásodását gyakran az idézi elő, hogy ugyanazon helyen sokáig természetik s így a peronoszpora évről-évre átteleve a földben elrodhadt száron, mindig több kárt okoz. Ezért a termelési helyet évről-évre változtassuk. Abban az ágyásban, hol az idén paradicsom volt, vessünk jövőre valami gyökeres növényt (pl. murkot, petrezselmet, hagymát, czellert) ezeknek nem árt a peronoszpora.

— **A köpülésről.** A köpülés néha a leggondosabb utánjárás dacára sem sikerül úgy,

amint rendszeresen sikerülni szokott. A tejfől erősen habzik a köpülőben és a vajcsomók nem akarnak mutatkozni. Ha pedig végre vajat kapunk nagy fáradsággal, sokszor teljesen hófehér színű és kellemetlen ízű is. Tapasztalták már többen, hogy akkor is előfordul a leírt kellemetlenség a köpüléssel, amikor sok éretlen savanyu takarmányt, avagy olyan szénát esznek a tehének, amelyben sok a vadsóska. Ily esetekben a takarmány savanyúsága átjut a tejbe is és oly mennyiségben, hogy az ilyen tejből jó vajat adó és szabályosan kiköppülhető tejfőlt sem lehet kapni.

Az említett savanyu anyagok kismértékben hasznosak ugyan jó emésztés szempontjából, nagyobb mennyiségben azonban nemcsak a tejet rontják meg, hanem veszedelmes hameést is idézhetnek elő. Ha megtörténik, hogy fejős teheneink teje leírt okból megrómlik, próbáljuk meg egy kevés ketted szénsavas nátriumot (soda bicarbona) keverni a tejhez a savanyagok közömbösítése céljából. Sokan kipróbálták és jó hasznát látták.

— **A vaj sózása.** A konyhasót már igen régen használják a vaj konzerválására azokba az országokban, melyekben tartós vaj előállítására törekednek.

A vajba jutó konyhasó kristályok az egyes írócseppeket felszívják, abban feloldódnak és nagy csepp futnak össze. A későbbi gyurászás ez a folyadék kinyomatik s ily módon tejcukor és hamualkatrészek távolíttatnak el. A sótanyag, illetve fehérjefélék — mint számos kísérlet bizonyítja — ezáltal csak kis mennyiségben távolíttatnak el. A sóval áthatott vaj jóval kevésbé alkalmas a felbontást okozó organizmusok tenyésztésére.

A konyhasó felbomlást védő hatása első sorban a víz elvonásán alapul, s így minél inkább sózzuk a vajat, annál tökéletesebben vonjuk el tőle a vizet s annál tartósabb lesz a vaj; a sóból azonban csak legfeljebb egy bizonyos kis mennyiséget alkalmazhatunk, mert különben a vaj túlságos sós ízénél fogva élvezhetetlenné válik.

— **A tej megsavanyodásának meggátolása.** A tej megsavanyodását különféle parányi gombák idézik elő, melyek a levegőből, a kállén ki nem mosott tejszűrőről, fejőedényből, valamint egyéb a tejjel érintkezett eszközről és edényből jutnak a tejbe. Ha a szállítandó tej megsavanyodik, mielőtt még a fogyasztóhoz jutott volna, vagy ha a vaj készítésére szánt tejben indul meg a savanyodás, — úgy sok kára lesz a tejtermelőnek és ezért igyekeznie kell a tej időelőtti megsavanyodását lehetőleg megakadályozni. Hogy ezt megtehesse, ismernie kell a tej-savanyító gombák életének és elszaporodásának feltételeit és a leggondosabban kell ellenőrizni a tejes edények és eszközök, valamint a tejkamara és a tejpince tisztántartását. A szóban levő parányi gombák a pontos kísérletek bizonyossága szerint 6—8 Celsius fokú hőmérsékletű tejben egyáltalán semmi életjelt nem adnak magukról, elszaporodni nem tudnak s ezért az ilyen alacsony hőmérsékletű tej hosszabb ideig édesen marad. 10 — 15. C. fok hőmérsékletű tejben a savanyító gombák lassan bár, folyton szaporodnak, minek következtében a tej előbb-utóbb megsavanyodik; 18 C. foknál már vigan szaporodnak az illető gombák, — 32—36 C. fok alatt pedig a szaporodásuk a legélénkebb. Ezekből a tényekből könnyen levonható az a következtetés, a *tej megsavanyodását a lehűtéssel lehet legbiztosabban megakadályozni, még pedig azonnal a fejés utáni lehűtéssel*, Tehát ha a fejt tejet tiszta szűrővel jól megszabadítjuk az esetleg belejutott piszoktól és legalább 6—8 C. fokra lehűtjük, — akkor nem kell félnünk attól, hogy tejük idő előtt megsavanyodik. Egy-két napig biztosan édes marad tehát, főleg ha gondoskodunk arról is, hogy időközben — szállítás alkalmával — a 10—12 fokon felül föl ne melegedhessék.

— **Mikor használjuk a fiatal állatokat tenyésztésre?** Minél korábban használjuk állatainkat a tenyésztésre, annál hamarabb értéke-

sítik azok a takarmányt és hoznak hasznot; ez okból a számító tenyésztő arra törekszik, hogy a fiatal állatot, amint azt testének fejlettsége engedi, tenyésztésre használhassa. Ha az alkalmas pillanatot elmulasztottuk, s az állat nemi ösztöne kielégítve nem lett, az állatok elvesztik fogékonyágukat és terméketlenek maradhatnak. A helyes időpont pedig az, midőn az állat szervezete annyira kifejlődött, hogy a vemhesség az anya testét e fejlődésben többé nem hátráltatja.

Kisebb fajták teste előbb fejlődik ki mint a nagyobb, nehezebb fajtáké; ez okból ezek a tenyésztésre is előbb alkalmazhatók.

A test fejlődését igen intenzív hizalótakarmánnyal mintegy kieroszakolni káros, mert az ilyen állat minden betegségre fogékonyabb s az elvetélésre és terméketlenségre hajlandó. Minél természetesebb a fiatal állat táplálása, annál jobban ellenáll a betegségeknek s annál szabályosabban és természetesebben fejlődnek szervei. Ez okból, noha előnyös az állatokat korán alkalmazni a tenyésztésre, a kifejlődés siettetése nem célszerű s óvakodjunk a fiatal állatokat így nevelni, vagy az ily módon nevelteket vásárolni tenyésztési célokra. A tapasztalat eléggé bizonyítja, hogy a tulbő táplálás az állat súlyát, hizékonyságát ugyan gyarapítja de — mint a shorthorn fajtánál látható — a jelentőségét alászállítja, s így a tenyészállatok tulbőséges etetése szerinte a legnagyobb hiba.

A kisebb fajták megfelelő esetek után $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ éves korukban, a nagyobb fajták $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{4}$ éves korukban használhatóak tenyésztésre.

Ott, ahol a fődolog a tejnyerés, a párosítást előbb lehet eszközölni; ellenben ha a hizalás és tenyészállatok nevelése képezi a főhasznat, a párosítás későbbre halasztható.

A tejelés az első borjuzás után még nem kielégítő s tetőpontját a 3-ik és 4-ik borju után nyeri el, midőn az állat teste tökéletesen kifejlődött s ezen a ponton marad a tejelékenység jó teheneknél a 12 éves korig is,

— **Fájeper mint baromfitakarmány.** Az eper nemhogy ártalmas, de nagyon jó és tápláló takarmány, melyet a baromfi igen szeret. Tisztán az eperevéstől a baromfiak sohasem betegednek meg, hanem mivel az időtájt már nagy melegek vannak s kellő friss vízzel, melyet hűvös helyen kell elhelyezni, ritkán gondoskodnak, a baromfi pedig szomjazik, tehát piszkos pocsolóából vagy trágyalégödörökből iszik, fertőzi bélcatornáját és ennek következtében fellépnek a különféle fertőző baromfi-betegségek. Az eperetetés, avagy bármily más növényi vagy állati takarmány etetésénél sohasem szabad a kellő mennyiségű, nappal többször megújított ivóvizről feledkezni, mert ezáltal a fertőző bajokat a legkönnyebben elkerülhetjük.

Az ivóvályut felül léccel be kell fedni, hogy abba a baromfiak bele ne mászhassanak, hanem csak azon át ihassanak. Ezáltal a víz tiszta marad. Jó a vízbe tiszta konyhasót is tenni, avagy rozsdás vasakat, amelyek, a vizet fertőtlenítik.

Ahol sok eper van, ott azt a fákról, a fák alá terített ponyvákra, lepedőkre le kell rázni, s kádba gyűjteni. Az erjedés után kifőzve (desztillálva) igen jóízű pálinkát lehet ebből kapni s a törkölyt korpával keverten a sertés és baromfi is szívesen eszi meg. Ahol a kifőzés nem lehetséges, ott az erjedő eper-cefrét korpával vagy darával keverten a disznókkal vagy baromfiakkal legjobb feletetni. Igen tápláló takarmány ez. Az ily eljárással az eper pár nap alatti feletetését és elpocsékolását megakadályozhatjuk. E tápláló takarmány a kis fáradságot megéri.

— **Célszerű és hasznos baromfiutató.** Sok gazdasszony bosszankodik, hogy a baromfiudvarban sehogysem tud az aprósózágnak folyton tiszta vizet tartani. Mert a baromfinak az a rossz szokása van, hogy belegázol még az ivóvizbe is. Meg aztán, ha kicsi edénybe töltik a vizet, nyáron a nap hevétől hamar

elpárolog. Ajánlunk gazdasszonyainknak olyan baromfitartót, mely teljesen megfelel a célnak, s melyet mindenki könnyen elkészíthet, mindig tiszta vizet biztosítva vele apró jószágainak. Nem szükséges hozzá egyéb, csak egy jó nagy üveg, melyet vízzel csordultig tele töltve, szájával lefelé a falhoz erősítünk, alája tálat helyezünk, melyből az apró jószág inni fog. Az üveg szája széle ne érje a tál fenekét, de a csonyabban legyen a tál szélénél. Ez esetben az üvegből bizonyos mennyiségű víz ki fog ömleni, de mihelyt a tál annyira megtelik, hogy a víz eléri az üveg száját, nem fog több kifolyni. Ha most már tyúk, liba, kacska oda megy és iszik a tálból, jézzel leszállítja a víz magasságát, egy kis levegő hatol az üvegbe s újra kiömlik egy kis víz, de csak annyi, amennyi a tálból elfogyott. Hasonlóképpen pótolja az üveg azt a vizet, mely a tálból elpárologás útján tűnik el. Ha egy vagy több ilyen készüléket állítunk a baromfi-udvarba lehetőleg árnyékos helyre, csakhamar tapasztalni fogjuk, hogy az aprójószág nagyon buzgón keresi fel.

— **A legelő betegség.** Van egy betegség, amelyet mezőgazdasági haszonállataink a legelőről szoktak hazahozni és ez egy apró, fehér-sárga fonálféreg által előidézett tüdőféregjárvány, amely köhögési ingerrel és hasmenéssel kezdődik és amelyek következménye veszedelmes lesoványodás, A tüdőféreg első sorban megtámadja a juhot azután a szarvasmarhát, disznót és sokszor a kecskét is. A juhnál sokkal sűrűbben fordul elő, mint a marhánál. Észak-Németország legelő-kerületeiben a marhának tüdőféregjárványban való megbetegedése aránylag gyakori betegség. Dél-Németország hegyi legelőin azonban csak kivételesen fordul elő.

Az állatok a parazitát a legelőtakarmánnyal veszik fel, többnyire nyárelőn. A tüdőbe valószínűleg a beleken át tett körútja után jut. A köhögés alkalmával kivetett féregtenyészet, ha azt más állatok egyenesen felveszik, nem inficiáló. Előbb más fejlődésen kell keresztülnie, valószínűleg hasonlóan mint a májpiócaféreg, egy közbelső szállásadó felhasználásával. A tüdőféreg tenyészetnek is a közbelső fejlődése valószínűleg csak nagyobb nedvesség esetén lehetséges azért, a betegség mindig nedves, mocsaras helyekről és pocsolókból kiindulva terjed. Az erős terjedésre persze különösen kedvezőek az igen nedves évek.

A betegség leküzdése és megelőzése céljából elsősorban az szükséges, hogy az összes mocsaras helyeket kapcsoljuk ki a legelőterületből. Igen fontos körülmény, hogy a fiatal állatok sokkal érzékenyebbek a járvány iránt, mint az öregebbek (1—1 és fél éven tuliak) és erősebbek. A 10 hónapnál fiatalabb marhát tehát nem szabad gyanus legelőre vinni. Az állati testet annál gyorsabban támadja meg a betegség, minél jobban táplált a test. Ebből az okból minden fiatal állatnak ily legelőn takarmánypótlékot kellene adni.

Ha a betegséget idejekorán felismerjük, igen sikeresen védekezhetünk ellene az állatoknak éjnek idején és kedvezőtlen időjárás esetén való beistállózásával és könnyen emészthető erőtakarmányokkal való dús táplálással. A legtöbb esetben meggyógyulnak, azonban az állatoknak persze hosszabb időre van szükségük, a körülmény persze lényegesen befolyásolja.

EGYLETI ÉLET.

Meghívó.

Az E. G. E. kolozsmegyei gazdasági szakosztálya 1910. július hó 25-én d. e. 11 órakor Kolozsvárt, a vármegyeház tanácstermében *intézközbizottsági ülést* tart a következő

tárgysorozattal:

1. Elnök megnyitja az ülést s két jegyzőkönyvhitelesítőt nevez meg.

2. Kolozsmegye főispánjának körlevele a gazdasági vármegyei népségítő aktióról.

3. A m. kir. földmivelésügyi miniszter leirata a szakosztály részére kiutalt ügyviteli segély ügyében.

4. A m. kir. földmivelésügyi miniszter 45,310, II/3 sz. leirata a növendék állatállomány telneveléséről, szaporításáról.

5. Az erdélyrészi miniszteri kirendeltség átirata gazdaköröknek szánt gépsegélyezés ügyében.

6. A kolozsvári m. kir. kerületi gazdasági felügyelő átirata, hogy az idej járási tenyészállatdíjazásokra *államsegély nem utaltatott ki.*

7. A szakosztály őszi működésének megállapítása:

a) Járási tenyészállatdíjazások;

b) Egy-két járási gyümölcs és terménybemutató rendezése október havában;

c) Előkészület a kolozsmegyei falus gazdakörök s különböző szövetkezetek részére, 1910. szeptember 4-én a kolozsvári tenyészállatdíjazás alkalmával tartandó *agrár értekezletre.*

8. Előkészületek a téli falusi gazdasági előadások, s háziipari tanfolyamok, falusi szociális napok rendezése tárgyában.

9. Jelentés az erdélyrészi miniszteri kirendeltség kolozsmegyei működéséről.

10. Esetleges indítványok.

Kolozsvár, 1910. július hó 21-én.

Dózsa Endre

cs és kir. kamarás,
szakosztályi alelnök.

KORMÁNYINTÉZKEDESEK.

Adomány a gazdatisztek és erdőtisztek nyugdíjintézetének. Serényi Béla gróf földmivelésügyi m. kir. miniszter a Mezőgazdasággal és Erdészettel foglalkozók Nyugdíjintézetének a folyó évre 8000 korona államsegélyt juttatott.

Mint hogy az adományozás évről-évre a nyugdíjintézet évi működésének a minisztérium részéről való felülvizsgálata és ellenőrzése alapján történik, a miniszter eme ténykedése leginkább tanuskodik a nyugdíjintézetnek sikeres működéséről.

Felső szőlő- és borgazdasági tanfolyamok. A földmivelésügyi miniszter az 1910/11-ik tanévben is felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyamot rendez Budapesten a gazdasági akadémiai végzettséggel bíró gazdáknak szakbeli továbbképzése végett. Az egyéves tanfolyamom a kiképzés kiterjeszkedik úgy az elméleti, mint a gyakorlati tételre. Felöleli a nagyobb szőlők, szőlővessző- és oltványtelepek, valamint a borpinczék kezelését. Tekintettel a kiképzés gyakorlati oldalára, a felvételt kérők, a gazdasági akadémiai képzettség mellett, testi épségüket is igazolni kötelesek s amennyiben a havi 50 koronás fél, vagy 100 koronás egész ösztöndíjat kérik, kérvényüket szegénységi bizonyítvánnyal kell felszerelniük. Csatolandók ezenkívül a születési anyakönyvi kivonat, az akadémiai végzettséget és az eddigi alkalmazást igazoló okmányokat. Akik ösztöndíjat kérnek még egy közjegyzőileg hitelesített nyilatkozatot is kötelesek mellékelni arra nézve, hogy ha tanfolyamról fegyelmi, vagy saját viszonyaikból eredő okból idő előtt távoznának, a felvett ösztöndíjat visszatérítik.

A fajborok külföldi kivitele. Bortermelésünket közelről érdekli az az akció, amelyet gróf Serényi Béla földmivelésügyi miniszter a fajborok külföldi kivitele érdekében megindított. Július 14-én szűkebb körű tanácskozást tartott e tárgyban a földmivelésügyi minisztérium, amelyen a miniszter részletesen meghall-

gatta a kereskedők, az Országos magyar gazdasági egyesület és a Magyar szőlősgazdák országos egyesülete képviselőinek a véleményét és kijelentette, hogy a javaslatok alapján az eredeti tervezetet újra mérlegelni fogja és újra szaktanácskozmányt hív össze.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK

— **Ruhland és a magyar gazdák.** Az O. M. G. E igazgatóválasztmánya elhatározta, hogy *Ruhland* Gusztáv tanárt a kiváló mezőgazdát átiratilag üdvözlő születésének félszázados évfordulója alkalmából. Az O. M. G. E. szerencse-kívánatait *Károlyi* Mihály gróf elnök tolmácsolta megleghangu levélben.

— **Védekezés a peronoszpora ellen.** Az ampelológiai intézet közli, hogy a múlt héten a peronoszpora Abuj-Torna, Bars, Kolozs. Szeben, Szolnok-Doboka és Varasd vármegyékben is föllépett. Azonkívül Arad, Békés, Bihar, Borsod, Fehér, Győr, Hajdu, Heves, Hont, Komárom, Nógrád, Pest, Sopron, Szatmár, Szolnok, Torontál, Veszprém és Zala vármegyéknek olyan járásában is terjed, a honnan eddig a peronoszpora pusztításáról nem érkezett jelentés. A magyar királyi ampelológiai intézetbe vizsgálatra beérkezett beteg szőlőnyagon tulnyomó részben fürtöt pusztító peronoszpora találtatott. A lombzat permetezése és a fürtök ézkénporral való porozása tehát még egyre igen sürgős feladat ott, a hol ez a baj terjedőben van; de ez oidium ellen is szükséges lesz a védekezést foganatosítani, mert sporadice itt ott ez a betegség is jelentkezik. A védekezés sikeréhez az időjárás is alkalmasnak ígérkezik, amennyiben remélhető, hogy a mult heti változó, esőre, nedves kiválásokra hajló időjárás legalább a legközelebbi jövőre országosan derültté, meleggé és szárazzá fog változni. A peronoszpora által már megtámadott fürtön az inficiált bogycák megfeketednek beszáradnak és leperegnek, tehát ezek ellen a védekezés most már nem segít, de a fürt a beteg bogycákat lerugván, a megmaradt egészséges bogycák fejlesztésére fordítja minden tevékenységét. Utmutatást a védekezésre az ampelológiai intézet (Budapest, II., Debrői-ut 15 (díj-talanul küld mindenkinek, aki levelezőlapon címét bejelenti).

— **Mezőgazdasági kiállítás Désen.** A »Szolnokdobokamegyei Gazdasági Egyesület« október elején gyümölcs-, szőlő-, konyhakerti termény-, virágkerteseti- és csövestengeri kiállítást rendez Désen a gazdasági egyesület székházában. Szemmáry József titkár most szolította fel ismételtten a vármegye gazdáit a részvételre s már eddig is sokan jelentkeztek. A kiállító jutalmazására több száz korona pénzdíj és oklevél áll rendelkezésre. Bejelentéseket szeptember 15-ig fogadnak el.

— **Románia buzatermése az idén minden várakozáson felül fényesnek** modható. Mig az átlagos hozam hektáronként 14—15 hektolitert tett ki, az idén a hozadékot hektáronként 28 hektolitertre becsülik. Megállapították, hogy a buzatermés legalább 45 millió hektoliter, körülbelül két millió hektár vetési terület mellett. Ez az eredmény kétszer akkora, mint az 1909. évi.

— **Tanulmányi kirándulás a csikszeredai földműves iskolánál.** Folyó hó 10 én 21 gazdakörnek 160 tagja látogatta meg a székelyföldi miniszteri kirendeltség helyi megbízottjának vezetése mellett a csikszeredai m. kir. földműves iskolát hol nemcsak az iskola belső birtoka, de különösen a havasalji gazdaság lepte meg őket annyival is inkább, mert ott ahol még ezelőtt pár évvel csak borsikás legelő volt, ma már teljes kultura díszlik.

A tartott előadásokat nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgatták a gazdák s többen adtak azon óhajtasuknak kifejezést, hogy ezen látogatásukat gyakrabban is megismételhessék.

— **Méhészeti vándorgyűlés és kiállítás Budapesten.** A magyar, német és osztrák méhészek Budapesten augusztus 19—23. napjain

József királyi herceg fővédnökségével tartandó 55. vándorgyűlése és kiállítása iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a rendezőbizottság a megállapított időben a kiállításra szóló bejelentéseket már le is zárhatta. Felszólították a kiállítókat, hogy a kiállítási tárgyakat július 25-re, az élőméheket pedig augusztus 12-re küldjék Budapestre. Különösen fontos az élőméhek be- küldési határidejének betartása, mert ezek elhelyezése külön nagy körültekintést igényel. Megkezdette munkáját az elszállásoló bizottság is. Kedvezményes vasuti jegyért, lakásért és egyéb kedvezményekért 3 korona beküldésével hozzá kell fordulni. Legutóbb a wieni központi méhész-egyesület jelentette be, hogy Ausztriából több száz főnyi méhész-csoport jön el a vándorgyűlésre; de ezenkívül mintegy 200 németországi és igen sok magyar méhész jelentette be részvételét. A rendezőbizottság élén Ambrózy Béla báró, Szilassy Zoltán országgyűlési képviselő, Kovács Antal országos központi méhészeti felügyelő, Nagy János és Patáky Béla méhészeti szaktanárok dolgoznak sokat a siker érdekében.

Gyapju. Az idei gyajuárverések első sorozata július 13-án, 14-én és 15-én folyt le a rendes vevőközönség részvétele mellett és az aukciók ellenőrzésére hivatott állami és területi képviselők jelenlétében. Megjelent a földmivelésügyi és kereskedelmügyi m. kir. miniszterium képviselője: Rodiczki Jenő dr. cs. és kir. asztalnok, kir. gazda, akad. igazgató és Szűts Lajos dr. min. oszt. tanácsos. Képviselve volt az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, a székesfehérvári tanácsa, valamint a budapesti kereskedelmi és iparkamara, továbbá a cs. és kir. közös hadügyminiszterium. Az árverések lefolyása ezáltal kétségtelenül kedvezőnek mondható, amennyiben a külföldön uralkodó lanyha irány és a katonai fogyasztás hiánya mellett is a tavalyi júliusi áralap, ha nem is teljes egészében, de megközelítőleg fenn lett tartva.

Vásárok. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, *Sepsiszentgyörgy* rendezett tanácsu városban az október 12. és 13-ra eső országos vásár ez évben kivételesen október 5. és 6-án, a Hunyadmegye területéhez tartozó *Szászváros* rendezett tanácsu városban a május 24-én 37.272. szám alatt kelt rendelettel május 30. és 31-re áthelyezett, de elmaradt országos állatvásár, valamint a június 4-ére esett de elmaradt országos pótállatvásár és augusztus 9-én elmaradt országos kirakodóvásár, helyett augusztus 8-án országos pótkirakodóvásár tartassék.

A méhészeti kiállítás és vándorgyűlés szervezőbizottsága a nyilvánosság útján is felkéri mindazokat, kik a folyó évi augusztus hónap 19-24. napjain Budapesten tartandó méhészeti vándorgyűlésen és az ezzel kapcsolatos kiállításon akár mint előadók, vagy kiállítók, akár mint hallgatók és a kiállítás látogatói résztvenni kívánnak, szíveskedjenek a kedvezményes vasuti- vagy hajójegy megváltására, a kiállítás díjtalan látogatására s minden egyéb más kedvezmény igénybevételére feljogosító tagsági jegy árában a vándorgyűlés főtitkára címére (Budapest, földmivelésügyi miniszterium földszint 3.) személyenként 3 koronát mielőbb beküldeni. Ezzel egyidejűleg azt is be kell jelenteni, hogy az illető számít-e a rendezőség részéről elszállásolásra.

Szőlősgazdák gyűlése. A magyar szőlősgazdák egyesülete a szegedi gazdasági egyesülettel karöltve szeptember 24-én és 26-án

kiállítással kapcsolatos országos szőlészeti gyűlést rendez.

Értesítés. A cs. és kir. 12 hadtest hadbiztoságánál Nagyszebenben, valamint a brassyói, gyulafehérvári és kolozsvári katonai élelmező (fiók) raktáraknál 1910 augusztus 9-én 11-12-én illetőleg 8-10-én megtartandó széna, szalma és tüzelő anyagok biztosítására vonatkozó tárgyalásokra a pályázók figyelme felhívatik.

Az erre vonatkozó értesítés az »Erdélyi Gazda« folyó hó 24-ikéről 30. számában tétetett közzé.

Mellékletünk. Felhívjuk olvasóink figyelmét lapunk mai számához mellékelt Clayton és Shuttleworth Ltd. Budapest, VI., Váci-körút 63. gépgyár vetőgépekről és földmivelő gépekről szóló mellékletére. A cég érdeklődőknek díjtalanul küld árjegyzéket.

Tenyészállat kiállítás Brassóban 1910. évben. 1910. évi október havában mezőgazdasági gépkiállítással egybekötött országos tenyészállatkiállítás rendeztetik Brassóban. A kiállítási jegyzék (Katalogus) 2000 példányban nyomtatik, melybe mezőgazdasági gépgyárosok hirdetései is felvétnének. A hirdetési díjakra vonatkozólag közelebbi felvilágosítást nyújt ezen laphon leközölt hirdetés. A kiállítás határozmányait valamint a bejelentési űrlapokat a *kiállítás rendező bizottsága, (Brassó, Vármegyeház.)* kívánatra megküldi, a hová minden átiratok intézendők. (2475 II.)

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT
FELELŐS SZERKESZTŐ ES KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

**A MAGYAR
JELZÁLOG HITELBANK**

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve

**AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
bizalmi férfiai adnak véleményt.**

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

Eladó kosok!

Gróf Bánffy György úr ónagyméltósága **bonchidai** uradalmában 50 drb. kiválasztott, tenyésztésre alkalmas

fehér Racka-kos eladó.

Értekezhetni lehet:

Németh Ferenc

uradalmi ispánnal

Bonchidán.

2480

Eladó Dr. gróf Teleki Domokos úr Óméltósága gernyeszegi magyar erdélyi fajta tenyészetéből 10 drb. 3-5 éves, részben borjas és hasas számfelatti tehén. Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt, Gernyeszeg (posta, vasut, távirtda) **Pálffy Dezső, intéző.**

2476

Gazdatiszti, szőlőtelepkezelői

nagyobb állást keres azonnali belépésre hosszabb gyakorlattal bíró 36 éves nős keresztény egyén. Jó írással jártas könyvelésben, szőlő, gyümölcs, konyhakertészet és méhészet okszerű kezelésében is. 2478

Cim: **Kárász Albert, Szentbenedek—Dés.**

Eladó

egy idényen át üzemben volt **Klinger-féle szalmaprés**, kedvező fizetési feltételek mellett. 2481

Cim: **Karczag Henrik, Temesvár—Józsefváros, Uri-utca 4. sz.**

A kolozsvári Vöröskereszt-Egylet kórháza.

Erzsébet-Mária kórház és Szanatorium Kolozsvárt, Magyar-utca 35. szám. Igazgatóság ugyanott.

Ez a Szanatorium európai nivón áll. Az ellátás kitünő. A beteg, mintha családi körben lenne a kiváló humanista dr Brant József miniszteri tanácsos, ny. egyetemi tanár körültekintő vezetése mellett.

Az intézetbe felvétetik minden rangú és felekezeti gyógyítható beteg, kivéve heveny, fertőző és elmekórós bántalommal szenvedőket.

A napi ápolási díjak mérsékeltek, nem drágábbak a klinikák vagy kórházak külön árainál. Az ápolási díjban foglaltatnak: elsőrendű, naponta ötszöri étkezés, ápolás, egyszerűbb gyógy és kötszerek, fehér és ágyneműek, fűtés, világítás,

valamint az intézeti orvos látogatása naponta egyszer vagy kétszer. Minden beteg tetszése szerint választhat kezelő orvost, kinek kölcsönösen megállapított tiszteltelődíját külön fizeti, valamint az intézeti orvosnak a rendszeren kívül kívánt látogatásait.

Ha műtét kívánatos, akkor annak díja előre fizetendő. Korlátolt anyagi viszonyok közt levő betegek, a műtét díj fizetése alól fel is menthetők, de ilyen esetben műtétet csak az intézet orvosszemélyzete végez.

Azon első és másodosztályos betegek, kik az intézetben 1%, hónapnál hosszabbban tartózkodnak, ápolási díj mérséklésre tarthatnak igényt, ugyszintén kisebb javadalmazású tisztviselők, valamint katonatisztek özvegyei és árvái.

Az intézetnek van **testgyógyászati** és nyáron át **vizgyógyászati** osztálya is. Testgyógyászati díjak: egy óra 2 korona, egy óra 60 korona.

Vizgyógyászati díj hetenkint 15 korona.

2464

(I)

Értesítés

széna, szalma és tüzifa bérleti szállítására vonatkozólag a következő állomásokban:

Fogaras	Beszállásolt katonaság részére 1910. október hó 1-től, 101. szeptember hó 30-ig.	A z á j á n l a t i t á r g y a l á s o k	a cs. és kir. 12. hadtest, hadbiztosságnál	Nagy-szebenben	1910 augusztus hó	9.	2483
Nagydisznód*)							
Orlát							
Medgyes*)							
Székelyudvarhely	a cs. és kir. katonai él- mezési főkraktárnál	Brassóban	11.				
Brassó							
Bótfalu							
Szent-Péter							
Höltővény	a cs. és kir. katonai él- mezési raktárnál	Gyula- fehérvár	8.				
Feketehalom							
Keresztényfalva							
Vidombák							
Rozsnyó	Kolonsvár	10.					
Szászváros							
Erzsébetváros*)							
Abrudbánya							
Szászsebes**)	Kolonsvár	10.					
Kolonsvár							
Marosvásárhely							
Beszterce							

Az Erdélyrészi Gazdaközönség szíves figyelmébe!

Miután a folyó év szeptember hó 1., 2., 3 és 4. napjain — a XVI.-erdélyrészi tenyészállatkiállítással kapcsolatban — fog megtartatni Kolozsvártt immár VIII. erdélyrészi gép-, szerszám-, termék és terménykiállításunk is, hol a gazdaközönségnek minden ily tárgy szükséglete beszerzésére a lehető legjobb alkalom kínálkozik, mert mindent közvetlen szemlélet útján, kiállítási darabokban és tetemes engedmények mellett vásárolhat, felkérjük a gazdaközönséget, hogy ezirányu bevásárlási szándékait, a saját érdekében, akkorra fenntartani sziveskedjék.

2463

A rendezőség.

megtartatnak.

Marosvásárhely állomás részére ezenkívül még kőszéri is biztosítatik. — E tárgyalásokra érvényes feltételek a cs. és kir. kat. élmezési raktároknál.

Nagyszeben, Gyulafehérvárt, Kolozsvárt és a főkraktárnál Brassóban betekinthező hirdetményekben és feltételi füzetegben, mely utóbbiak ingyen kaphatók, foglaltatnak.

Nagyszeben, 1910. július hó 10-én.

A cs. és kir. 12. hadtest hadbiztossága.

Őszi trágyázás!

2459

Valódi Stern Marke védjegyű

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti olomzár van rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Kalmár Vilmos a Thomasphosphatfabriken, Berlin vezérképviselője Budapest, VI. Andrassy út 49.

HUTTER GERŐ Első Magyar Gőz- és Villamerőre berendezett

MŰLÉPGYÁRA

Kolonsvárt, Jókai-utca 7.ik szám.

Ajánlja a legkitünőbb valódi méhviaszból, bármely méret szerint készült műlépei.

Sárga műlép 1 kgr. 5 korona.

Fehér műlép 1 klg. 6 korona 50 fillér.

Csomagolásért csak saját költségeimet számítom fel. Az árak az itteni posta vagy vasutállomásig szállítva értendők. A tisztán kezelt fehér és világossárga salakmentes, idegen anyagoktól ment viasz kgr.-ját 3 koronáért beváltom.

Becsés megrendelését várva vagyok:

2433

Teljes tisztelettel: HUTTER GERŐ, műlépgyáros.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulá-

sával 1,981.700.— K.

Tartalékok 1,933.963.54 "

Összesen: 3,915.663.54 "

1901. évi fölőalag 90.349.— K

1902. " " 69.782.26 "

1903.	"	"	100.331.78 "
1904.	"	"	72.438.23 "
1905.	"	"	61.730.60 "
1906.	"	"	39.248.65 "
1907.	"	"	41.877.32 "
1908.	"	"	81.088.76 "
1909.	"	"	106.589.64 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-ot díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Az 1907. és 1908. valamint 1909. évi üzletfelesleggel pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1909. év végén a tartalékok 1,933.963.54 koronára rúgnak.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

2003

Az igazgatóság.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ állattenyésztési és kiállítási szakosztálya által a — Nagyméltóságú m. kir. Földmívelésügyi Miniszter úr erkölcsi és anyagi támogatásával — Kolozsvárt, a sétatéri kiállítási helyiségekben 1910. Szeptember 1., 2., 3. és 4.-én rendezendő

XVI. erdélyrészi tenyészállatkiállítás és tenyészállatvásár PROGRAMMJA.

A kiállítás beosztása és jutalmai.

A kiállítás célja kizárólag az Erdélyrészi állattenyésztés fejlesztése és emelése lévén, ennél fogva csakis a régi Erdélyben (tehát a volt u. n. kapcsolt részeket is ideértve) született állatok lesznek arany- vagy pénzdíjjal jutalmazhatók.

Másutt tenyésztett állatok ugyan szintén bemutatathatók, de csakis elismerő oklevelet nyerhetnek.

A díjak a két első osztályban két kategóriára oszlanak és pedig: *aranydíjak* főleg nagyobb birtokosok részére és *pénzdíjak* kizárólag kisebb birtokosok részére. (Kisebb birtokosok alatt értetnek azok, kiknek birtokuk 50 holdat meg nem halad; azonkívül ide számítanak a *gazdatisztek, lelkészek, tanítók és körjegyzők* is.)

A többi tenyészállat-osztályok díjai nincsenek megkülönböztetve, azonban azoknak is *legalább egynegyedrésze* kisbirtokosok között osztandó ki.

A *kisebb birtokos a kitűzött aranydíjakra is versenyezhet.*

Hogy a díjkategória iránt kétség ne támadjon, a bejelentési ívben a következő kérdések foglaltatnak: a kiállító *neve és állása* a kiállító *birtokának nagysága* (50 holdon alul vagy felül?)

A kiállítás osztályai és díjai a következők:

I. osztály. Tenyészlő.*

A) Ménesbeli lovak:

1. Anyakancák csikóval, 15¹/₂ markoson (= 163 cm.) felül:
Aranydíjak: 300, 200, 100 és 50 kor.
2. Anyakancák csikóval, 15¹/₂ markoson (= 163 cm.) alól:
Aranydíjak: 250, 150, 100 és 50 kor.
3. Három éves, vagy azonfelüli méncsikók:
Aranydíjak: 200, 100 és 50 kor.
Fentti alosztályok első díjasai állami arany-, második díjasai áll. ezüst-, és a harmadik díjasok áll. bronz díszoklevelet is kapnak.
4. Hároméves és azonfelüli kancák csikó nélkül:
Aranydíjak: 250, 200, 150, 100 és 50 kor.

B) Gazdasági lovak:

1. Anyakancák csikóval, 15¹/₂ markoson (= 163 cm.) felül:
Pénzdíjak: 150, 100, 80, 50 és 30 kor.

* A külön meg nem jelölt díjak mind állami díjak.

2. Anyakancák csikóval, 15¹/₂ markoson (= 163 cm.) alól:

Pénzdíjak: 150, 100, 50 és 30 kor.

Fentti alosztályok első díjasai állami ezüst-, második díjasai áll. bronz díszoklevelet is kapnak.

3. Hároméves és azonfelüli kancák csikó nélkül:

Pénzdíjak: 150, 100, 80, 50 és 30 kor.

- C) Nehéz igás lovak (pinzgauiak, mura-köziek stb.):

Három éven felüli kancák:

Aranydíjak: 100 és 50 korona.

Ezen osztály első díjasa áll. ezüst-, második díjasa áll. bronz díszoklevelet is nyer.

II. osztály. Erdélyi magyar fajta tenyészszarvasmarha.*

Csak tisztavérű és abszolút értékű állatdíjazható:

1. Gulyabeli tenyészetek csoportos kiállítása:

(NB. Lehetőleg 4 tehén és 2—2 drb. 1, 2 és 3 éves üszöből.)

Aranydíjak: 500, 400, 300, 200 és 100 korona.

2. Gulyabeli tehének:

Aranydíjak: 200, 150, 100 és 50 kor.

3. Tenyész bikák 3 éven felül, magántulajdonból:

Aranydíjak: 300, 200, 100 és 50 kor.

Hat évnél idősebb tenyészbika csak dícsérő oklevelet nyerhet.

4. Tenyész bikák 3 éven felül, községiak:
Pénzdíjak: 120, 100, 80, 50 és 30 kor.

5. Tenyész bikák 2—3 évesek:

Aranydíjak: 150, 100, 50 és 30 kor.

Pénzdíjak: 100, 50, 30 és 25 kor.

6. Tenyész bikák 2 éven alól:

Aranydíjak: 150, 100, 50 és 30 kor.

Pénzdíjak: 100, 50, 30 és 25 kor.

7. Nem gulyabeli tehének:

Pénzdíjak: 150, 100, 75, 50, 30 és 25 korona.

8. Üszők, 2—3 évesek:

Aranydíjak: 70, 50 és 30 kor.

Pénzdíjak: 100, 50, 30 és 20 kor.

* A külön meg nem jelölt díjak mind állami díjak.

9. Üszők, 2 éven alól:

Aranydíjak: 50 és 30 kor.

Pénzdíjak: 50, 30 és 20 kor.

Külön díjak:

Kolozsvármegyében született kiválóbb községi bikák számára:

Lészai Ferenc díja: 100 korona aranyban.
Első díj: 60 kor. második díj: 40 kor.

A „7. Nem gulyabeli tehén“ című alosztályban 200 koronát tűzött ki Kolozsvár sz. kir. városa, melyre kolozsvári kis birtokosok — azaz olyanok, kik 50 holdnál kisebb gazdagsággal bírnak — pályázhatnak.

Első díj: 100 kor., a tulajdonos kiállító saját nevelésű tehenéért.

Második díj: 50 K } oly tehenéért, mely leg-
Harmadik díj: 30 „ } alább egy év óta van a
Negyedik díj: 20 „ } kiállító tulajdonában.

Jutalom a viszonylag legjobb állatnak is adandó, ha legalább 5 tehén van kiállítva.

III. osztály. Nyugati fajta szarvasmarha.* **

(Csak tisztavérű és abszolút értékű állatok díjazhatók.)

1. Tenyész bikák, 3 éven felül:

Pinzgaui fajták: díjak: 100, 80 és 60 korona

Berni—simmenthaliak: díjak: 100 és 60 korona.

2. Tenyész bikák, 2—3 évesek:

Pinzgauiak: díjak: 75 és 50 kor.

Berni—simmenthaliak: díjak: 75 és 50 korona.

3. Tenyész bikák, 2 éven alól:

Pinzgauiak: díjak: 50 és 25 kor.

Berni—simmenthaliak: díjak: 50 és 25 korona.

4. Tehének:

Pinzgauiak: díjak: 100, 80, 60 és 50 korona.

Berni—simmenthaliak: díjak: 100 és 60 korona.

5. Üszők, 2—3 évesek:

Pinzgauiak: díjak: 75 és 50 kor.

Berni—simmenthaliak: díjak: 75 és 50 korona.

* A díjak odaítélésénél előnyben részesülnek azon tenyészetek melyekről tulajdonosuk beigazolja, hogy a kiállítást megelőzőleg tuberkulin próba alkalmazásával gümőkortól menteseknek bizonyultak.

** Ezen osztályban kigazdák és községi állatai csak az illető fajták tenyésztésére kijelölt tenyészkerületekből fogadtatnak el.

6. *Üszök, 2 éven alól:*

Pinzgauiak: Pénzdíjak: 50 és 25 kor.
Berni—simmenthaliak: Pénzdíjak: 50 és 25 kor.

IV. osztály. Bival.*

1. *Bikák:*

Díjak: 150, 100, 75, 50 és 25 korona.

2. *Tehenek és üszök:*

Díjak: 150, 100, 75, 50 és 25 korona.

E díjakra minden birtokos állatja különbség nélkül pályázhat; azonban bikák csak 4 éves korig versenyezhetnek, vénebb bikák csak elismerő oklevelet nyerhetnek.

V. osztály. Juh.*

(Racka, cigája és keresztezések).**

Díjak: 120, 80, 50 és 30 korona.

VI. osztály. Sertés.*

1. *Zsirsértések:*

Díjak: 75, 50 és 30 korona

* A külön meg nem jelölt díjak mind állami díjak.
** A tisztavérű állatok a bíráltnál elsőbbségen fognak részesíttetni.

2. *Húsertések:*

Díjak: 75, 50 és 25 korona.

3. *Keresztezések:*

Díjak: 50, 30 és 25 korona.

VII. osztály. Baromfiak.*

1. Magyar tyuktörzsek díjai: 50, 40, 30, 20 és 10 korona.

2. Idegen tyuk-fajták (orpington, langsan és plimut) díjai: 40, 30, 20 és 10 korona.

3. Keresztezések díjai: 30, 20 és 10 kor.

4. Pulykák díjai: 50, 30 és 20 korona.

5. Ludak díjai: 50, 40, 30, 20 és 10 kor.

6. Kacsák díjai: 30; 20 és 15 korona.

7. Hízott baromfiak díjai: 25, 15 és 10 korona.

8. Baromfi termékek díjai: 30, 20, 15 és 10 korona.

9. Diszbaromfi díjak: 25, 15 és 10 kor.

*
Kiállítási diszoklevelek és elismerő oklevelek mind a hét osztályban érdem szerint adatnak.

VIII. osztály. Külön pályázat.*

A tenyészállat-kiállítással kapcsolatosan *kettősfogat díjazás is tartatik.*

* A külön meg nem jelölt díjak mind állami díjak.

Cél: A kocsilovak értékesítésének előmozdítása s a jobb anyagnak, a használatra való tekintettel ivar különbség nélküli díjazása által, serkentőleg hatni minél több jó kocsiló előállítására.

E díjakra is csak a régi Erdélyben (a volt u. n. kapcsolt részeket is ideértve) született és nevelt lovak pályázhatnak és nyerhetnek jutalmat.

Kettős fogatok rössere:

Első díj: 300 korona.

Második díj: 200 korona.

Harmadik díj: 100 korona.

E versenynél a ló-osztály juryje a lovak származásának és ivarának figyelmen kívül hagyásával csupán a használatra való tekintettel ítél.

Minden bejelentett kettős fogat után, fizetendő a bejelentés alkalmával a kiállítási szakosztály pénztárába 10 korona.

A fogatok a kiállítás első napján d. u. 5—6 óráig a sétatéri kocsiuton jártatandók.

*

Hogy a rendezőbizottság a részvétel mérvéről idejekorán tájékozva legyen, *a bejelentések 1910 augusztus 1-ig beszárolag fogadtatnak el.*

A nagyméltóságú Földmivvelésügyi Miniszter ur által erkölcsileg és anyagilag támogatott XVI. erdélyrészi tenyészállatkiállítás és vásárral kapcsolatban, Kolozsvárt 1910. augusztus 31., szeptember 1., 2., 3. és 4-én rendezendő

VIII. ERDÉLYRÉSZI

Gazdasági Gép-, Szerszám-, Kellék-, Anyag-, Termény- és Termék-Kiállítás és Vásár

PROGRAMMJA.

1. **A kiállítás ideje:** 1910. augusztus 31. és szept. 1., 2., 3. és 4. napjai.

A kiállítás tárgyai:

a) Mezőgazdasági gépek: Ekék, vetőgépek, boronák, hengerek; kapáló-, kaszáló- és aratógépek; cséplőgépek, rosták, osztályozók; motorok; takarmányprések; takarmányfeldolgozó gépek; lóherafejtők; súlymérők; malomszerkezetek; rétöntözési és talajjavítási, állattenyésztési, tejgazdasági, szőlő és borgazdasági, erdőszeti, gyümölcsészeti, kertészeti, baromfitenyésztési, méhészeti, selyemtermelési, vadászati, halászati és más gazd. mellékágazati gépek. Járművek, szállító eszközök, kocsik stb.

b) Felszerelések, eszközök, állatorvosi és vegyi szerek, építési anyagok, műtrágyák és anyagok stb.

c) Háztartási gépek, cikkek és eszközök.

d) Mezőgazdasági háziipari készítmények.

e) Mezőgazdaságot érdeklő új találmányok.

f) Mezőgazd. és kerti termény és termék kollekciók.

A gépkiállítás tárgyai *lehetőleg működésben* mutatandók be. A talajművelő és vetőgépek, takarmányfeldolgozók stb. működéséhez szükséges helyekről a rendezőség gondoskodik.

9. **A kiállítás kitüntetései:**

I. Érmek.

Ekékre:

1 kiáll. aranyérem,
1 " ezüstérem.

Egyéb talajművelő gépekre:

1 kiáll. aranyérem,
1 " ezüstérem.

Vetőgépekre:

1 kiáll. aranyérem,
1 " ezüstérem,

Aratógépekre:

1 kiáll. aranyérem és
1 " ezüstérem

Gőzcséplőkre:

1 kiáll. aranyérem,
1 " ezüstérem.

Motorokra:

1 kiáll. aranyérem,
1 " ezüstérem.

Terménytisztítókra:

1 kiáll. aranyérem és
1 " ezüstérem.

Lóherafejtőkre:

1 kiáll. aranyérem

Tejgazdaságiakra:

1 kiáll. aranyérem,
1 " ezüstérem.

Gyümölcsészetiakra:

1 kiáll. aranyérem,

Takarmányfeldolgozókra, Súlymérőkre, Malmokra, Szőlő és borgazd. gépek és eszközökre, Baromfitenyésztésiakra, Méh- és selyemtenyésztésiakra, Vadászati felszerelésekre, Halászati felszerelésekre, Állatorvosiakra, Vegyi szerekre, Háztartásiakra, Tüzoltó felszerelésre, Kocsikra, Háziiparcikkekre és Új találmányokra külön-külön 1—1 kiállítási aranyérem: *Mezőgazd. és kerti termény és termék kollekciókra.*

1 arany-, 1 ezüst- és 1 bronzérem.

II. 24 diszoklevél.

III. 36 elismerő oklevél.

10. **Bejelentések** — kizárólag a kibocsátott bejelentési iven (egy példányban) **1910. július hó 31-ig** „Az Erdélyi Gazdasági Egylet Titkári Hivatala, Kolozsvár, Attila-utca 10. sz.” címen, a helypénzsekkel és biztosítási díjjal egyidőben — beküldendő. Későbbi bejelentések elfogadásáról a rendezőség nem szavatol, a bejelentés céljára ivenk, borítékok és utalványlapok küldetnek.

A kiállításra vonatkozó részletes programot és bejelentő ivenket egy levelező lapon való kérésre azonnal küld:

az Erdélyi Gazdasági Egylet Titkári Hivatala,

Kolozsvár, Attila-u. 10. szám.

Erdély Legnagyobb Drogeriája!

Főraktár mindennemű bel- és külföldi gyógyáru különlegességekből, kötszerek és betegápolási eszközök

ÁLLATGYÓGYÁSZATI CIKKEK

LITTKE LŐRINCZ

(ezelőtt Burger.)

Gyógyáru-vegyszer-, pi-pere és illatszer üzlete **Kolozsvár, Mátyás király-tér 32. sz. Telefon 250.**

HÁZIASSZONYOK FIGYELMÉBE!

Házilag készitendő igen jó LIKÖRÖK és RUMOK előállítására kitűnő FRANCIA AROMAKAT hozok forgalomba, melyeket 1 liter Likör vagy Rum készítéséhez bármely aromába 60 fillérért üvegekben árusítok. 2422

Készítése gyors, olcsó és tiszta:

A következő aromákban:

Allasch	Barack	Cognac	Császárkörte	Megy	Rózsa	Törköly
Anisette	Benedictiner	Curacao	Kávé (Mocca)	Narancs	Rum	Vanília
Ananas	Cacao	Chatreuse	Kömény	Punch	Seprő	
			Maraschnó	Pfefferúma	Szilvorium	

Naponta 2-szer postai szétküldés!

Háztartási cikkek!

Gazdasági cikkek!

Yes amerikai porcelán puder

5 korona helyett csak 4 korona, kisebb doboz 2 korona 50 fillér.

Kérjük gyárunkat meglátogatni.

A modern

HOMOKÉRTÉKESÍTÉS

legcélszerűbb és legjövődelmézőbb, ha-ez legújabb szab. Kombinált-gépünkön lesz eszközölve.

Falazó téglá, tetőcserép, alagszó, járdalap, mind egy és ugyanazon gépen állitható elő. Ajánljuk még kipróbált formáinkat vályuk, ürtőmbök, sirkeretezések stb. előállítására a legkülönbözőbb árakban.

Magyar levelezés. Különlegességi gépgyár. Magyar levelezés.

Dr. Gaspary & Co. Markranstädt, Leipzig mellett.

80. sz. brosurá ingyen.

Városhoz közeli
vagy jó vasuti össze-
kötésű nagyobb
300-2000 holdas
hírtokot
bérbe, vagy meg-
vételre sürgősen
keresek.
Címem a kiadóban
(r. y.) alatt.

Gróf Wass Béla ömeltósága
Mezőzáhi gazdaságában

ELADO

30 darab 5-12 éves
erdélyi jellegű magyarfajta te-
nyésztehén, ugyanott kap ható
nemesített

erdélyi fehér szarvnélküli
(suta) rackakos, értekezhetni:
Gönczy Mihály intézőnél,
Mezőzáh Tordaaranyosmegye,
posta, vasut, táv- és telefon álló-
más helyt. 2467

OBERDING ANTAL

vizvezeték és csatornázási vállalata
Kolozsvárt, Bástya-utca 4. szám. (Óvár.)
Telefon-szám: 625.

Készít fürdőszobákat, ciosetteket, mosdó-asztalo-
kat, új házi vezeték berendezéseket. — Továbbá
készít vidéken vízvezeték szivattyú állomással
vagy forrás foglással. — Elvállal jutányos árban
évi jókárban tartásokat és minden e szakmába
vágó javításokat pontosan és a legjutányosabban. 2436

LÉBER GYULA

Első erdélyi sodrony szövet-fonat, kertkerítés és ruganyos acél sodrony ágybetétek gyára

Kolozsvárt, Egyetem-utca 7. szám.

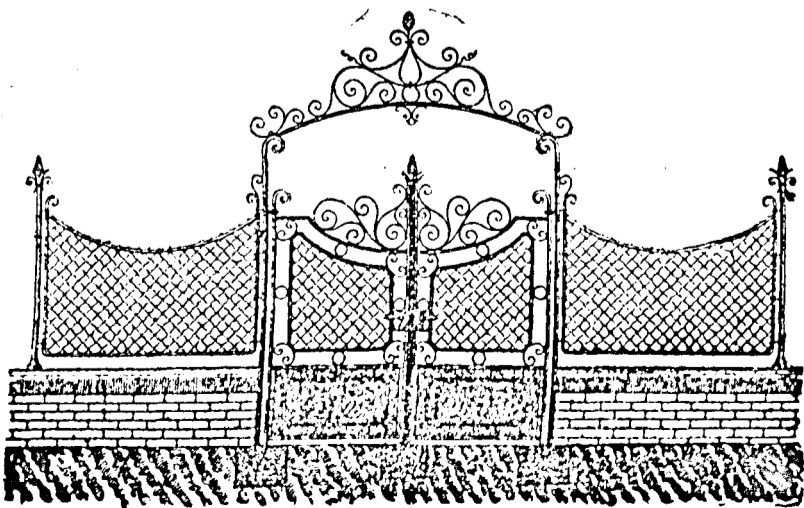
Telefon szám 439.

Telefon szám 439.

Készít minden e szakba vágó sodrony munkákat izléses kivitelben és gyári árakon.

Raktáron mindenformájú kerítés, Hungária és 6 sarkos horgonyozott fonatok is méterenként 30 fillértől fölfelé.

Nagy képes árjegyzék és minta fonatok kívánatra ingyen küldetnek

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.
 Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.
 Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.
 Pár és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

2005

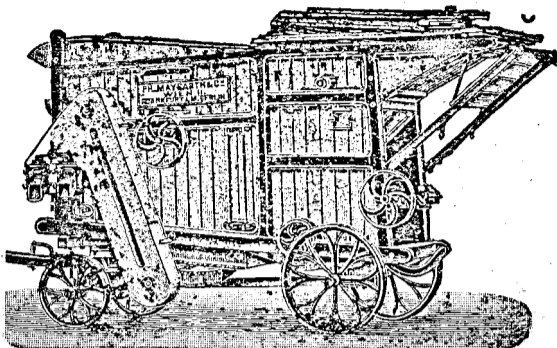
Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszak-szerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságu szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktár.

A legújabb gépberendezésekkel ujjaalakított nagy gyáraink folytán különösen munkaképesek vagyunk és elismert legkiválóbb minőségben szállítunk:

Cséplőgépeket } kézi-, jár-
 Takarmányelőkészítőgépeket } gány- és
 Gabonatisztítógépeket } motor haj-
 társra.

Bor-, Gyümölcs- és Gyümölcslé-sajtológ

Aratógépeket

Szénaforgatókat, Széna- és Aratógereklyéket, Járgányműveket, Gyümölcs- és Szőlőzúzókat, Szőlőmorzsolókat,

valamint mindennemű mezőgazdasági gépeket.

2456 II

MAYFARTH PH. & Co.

mezőgazdasági gépgyár, vasöntőde és gőzházor.

Alapítva 1872-ben.

Wien II./I. Taborsrasse 71.

1000 munkás.

Részletes képes árjegyzékeket ingyen.

Kitüntette több mint 670 arany-, ezüst érmekkel stb.

Képviselők és viszontárúsítók kerestetnek.

ERDÉLYI BANK és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir. tér 32.

M. kir. szabadalm. osztálysorsjegyek főelárusító helye.

A bank elfogad betéteket

takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól, váltókat, utalványokat,

járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.

Értékpapirokat, idegen pénznemeket

elad és vásárol.

Előleget ad értékpapirokra,

folyószámlán és előre meghatározott időre.

Dijmentesen bevált szelvényeket

és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket,

hitelleveket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt

tűz- és betörésmentes pánccsokrényeket. (Safe Deposits.)

2017

Üzleti órák:

d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

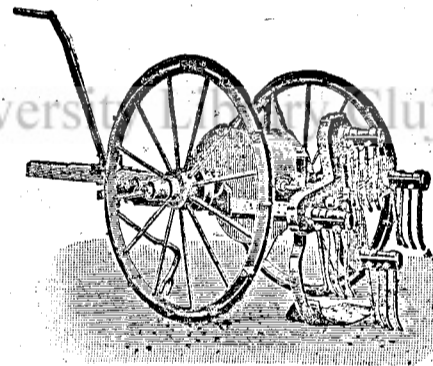
RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
 Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gáz-
 gépek szivó-, világító- és kohó-gázüzem számára.
 Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű
 gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
 Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
 Hűtőtelepek és jéggyárak.
 Gépberendezések malmok, téglagyárak, olaj-
 gyárak és kékfestő-gyárak részére.
 Hidraulikus sajtók különböző nagyságban.
 Borsajtók és szőlőzúzókat. 2010

Uj! Mayfarth-féle burgonyakiemelőgép Uj! Kiváló teljesítőképesség. „Welt“ Roder

Rendkívül könnyű járása. A gumók megsértése kizárva. Állítható nyomtávolság, miért is a szélesen és keskenyen ültetett burgonyához egyformán jól használható. 2469

törvényesen védve.
 Erős kiállítás, pontos működés.
 Az emberi munkát pótolja.
 A német gazdasági egyesület tüzetes vizsgálat után

„Uj és figyelembe veendő“ jelzővel tüntette ki. Acél öntésű törhetlen fogaskerék-rendszerrel. A kerék távolság a burgonyák vetése szerint alkalmazható.

Nagy megtakarítás a munkaerőben.
 Kérjen speciál ajánlatot a „Welt“ Roder-ről
Ph. Mayfarth & Co.
 mezőgazdasági gépgyáról
 WIEN, II. Taborstrasse 71.

A m. kir. földmívelésügyi minister ur ő nagyméltóságának védnöksége alatt

Brassóban 1910 évi október hóban rendezendő s

MEZŐGAZDASÁGI GÉPKIALLITÁSSAL EGYBEKÖTÖTT ORSZÁGOS
 TENYÉSZÁLLAT KIÁLLITÁSRÓL kibocsátandó

JEGYZÉKBE (KATALOGUSBA) HIRDETÉSEK felvételnek.

A hirdetési díj:

1/4 lap oldalért 20 korona, 1/2 oldalért 10 korona, 1/4 oldalért 5 korona.

Ilyen hirdetések 1910. évi augusztus hó 15-ig vétetnek át.

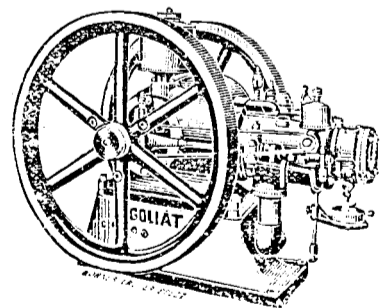
A kiállítás rendező-bizottsága:

2475 I.

Brassó, Vármegyeház.

„Goliát“ új nyersolajmotorok

A Goliát-jegű nyersolajmotor minden nagyságban kapható.

A Goliát-jegű nyersolajmotor minden nagyságban kapható.

A Goliát motor meglepően egyszerű.
 A Goliát motor eszményileg tökéletes.
 A Goliát motor tömör, erős szerkezetű.
 A Goliát motor nem szemre, hanem állandó és megbízható üzemre van építve.
 A Goliát motort kedvező lefizetésre csak teljes biztosítékot nyújtó gazdaközönség élvezhet.

Levél-cím:

2482

TIMÁR EDE géptelege
 Budapest, V., Lipót-körút 28.

Szivattyúk és Mérlegek

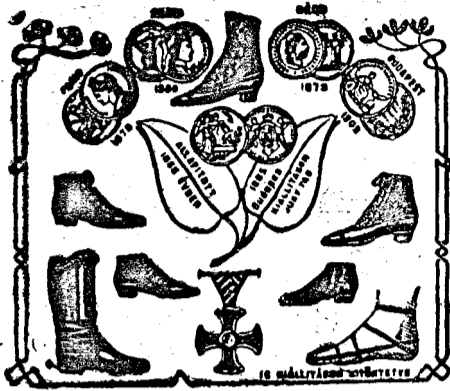
különleges gyár
Garvenswerke,
 Wien, II., Handelsquai No. 130.
 Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült

FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

2019

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy hasznáit, a lábra találó cipő beküldésével a egjo bb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
Által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakészítők, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytemes acél-ékek, 2- és 3-vasú ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Szőlőkötöző-fonál
jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK ÉS PONYVA

a legjobb minőségben és legutányosabban a

Fischer-féle

zsák és ponyragyárban Budapest Nádor-utca 31-33 sz. szerethető be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladójának szállítója.

Pontos, szolid kiszolgálás.

Ponyvakölcsönző intézet.

Tessék ajánlatot kérni!

2260

Kwizda-féle

RESTITUTIONS-FLUID

mosóvíz lovak számára.

Szövédjegy, címke és csomagolás védve.

Egész üveg ára K 2.80.

Több mint 40 év óta használatban az udvari és versenylo-istállóban, elő- és uterősítésre nagyobb strapák után, inak merevségénél stb. idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat

1900. párisi világkiállítás Grand Prix.

Kwizda-féle

Blister,

szürke, erős bedörzsölés, 1 tégely K 2.—

Póktinctura,

lovak számára, 1 üveg K 3.—

Patakenőcs,

merev és törődött paták megvédésére, 1 szelence à 400 gr. K 2.50.

Pataragasz,

mesterséges pataszarv, 1 rudacs K 1.60

Var-keuőcs

lovak- és szarvasmarhák-
nak K 2.—

Szétoszlato-kenőcs.

Mirigy- és fegy-kenőcs. Egy tégely 2.—

Kwizda-féle

Hashajtó piulák,

lovak számára (Physie) 1 bádogszelence K 4.—

Kólika-piulák,

lovak és szarvasmarhák számára, 1 szelence K 3.20, 1 karton K 1.20.

Giliszta-piulák,

lovak számára, 1 bádogszelence K 3.20, 1 karton K 1.20.

Kresolin-kenőcs,

patakonzerváló szer, 1 szelence à 1/2 kiló K 2.20.

Mosószappan

háziállatoknak. Egy darab —.80.

Nyereg szappan

a nyereg és szerszám tisztítására 1 doboz 2.—

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza, Budapest, VI., Király-u. 12. és Andrássy-út 26

KWIZDA-féle

korneuburgi marhapor

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására.

1 doboz ára 1 korona 40 fillér.

1/2 doboz 70 fillér.

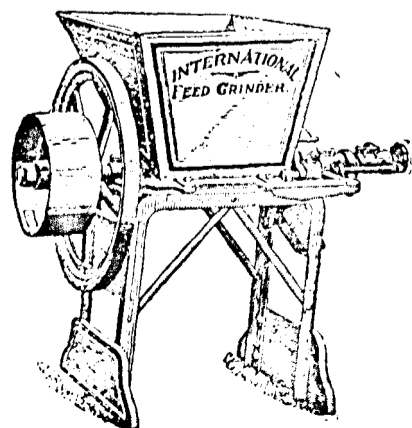
Mc Cormick

„International“ egyetemes darálógépe

a legjobb csővestengeri darológép, a mellett mindennemű szemes takarmány darálására kitűnően megfelel.

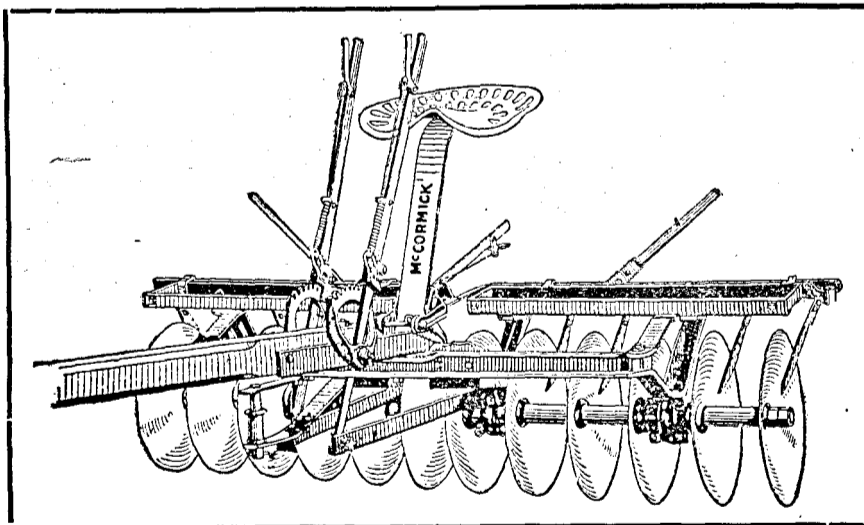
Munkaképessége csekély erőszükséglet mellett igen nagy.

Szabadalmazott ki- és berakókészüléke folytán a darálótárcsák tartóssága sokkal nagyobb, mint bármely más gyártmányu darológépé.

Mc Cormick Harvesting Machine Company

Igazgatóság és főraktár:
Budapest, Alkotmány-u. 12. sz.

Mc Cormick

„Bumper Type“ tárcsásboronák

egyenletes munkájuk, könnyű vontatásuk, legerősebb szerkezetük és legkiválóbb anyaguk révén, a legkedveltebbek és legelterjedtebbek.

A tarlóhántásra és a tavaszi szántásra a legujabb szabadalmazott és az erdélyi talajviszonyoknak teljesen megfelelő **Mc Cormick tárcsásboronát** kérjük sürgősen megrendelni, mert készletünk rohamosan fogy.

Különlegesség: a 16 tányéros tárcsásborona 16 vagy 20 any. hüvelyk méretben; munkaszélessége 240 centiméter.

Összes árjegyzékeinket kívánatra díjmentesen küldjük.

I. H. C. Benzinmotorok

2—25 eff. lóerővel stabil felállásra, lokomobilok és magánjáró benzinlokomobilok mint takarmánykészítő, vízszivattyúzó és cséplőmotorok rohamosan terjednek, mert üzemük a legegyszerűbb, legbiztosabb és legolcsóbb.

Gazdasági célokra csakis az eredeti I. H. C. Benzinmotor felel meg, mert kezelését az egyszerű béres is elsajátíthatja.

Teljes modern takarmánykamra-berendezéseket a legutányosabban árban szállítunk és azokat díjmentesen tervezzük.

